

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka
 ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2021(2022)
 கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2021(2022)
 General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2021(2022)

සංයුක්ත ගණිතය I
 இணைந்த கணிதம் I
 Combined Mathematics I

10 S I

පැය තුනයි
 மூன்று மணித்தியாலம்
 Three hours

අමතර කියවීමේ කාලය - මිනිත්තු 10 යි
 மேலதிக வாசிப்பு நேரம் - 10 நிமிடங்கள்
 Additional Reading Time - 10 minutes

අමතර කියවීමේ කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න හෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේදී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.

විභාග අංකය

උපදෙස්:

- * මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ;
 A කොටස (ප්‍රශ්න 1 - 10) සහ B කොටස (ප්‍රශ්න 11 - 17).
- * A කොටස:
 සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා ඔබේ පිළිතුරු, සපයා ඇති ඉඩෙහි ලියන්න. වැඩිපුර ඉඩ අවශ්‍ය වේ නම්, ඔබට අමතර ලියන කඩදාසි භාවිත කළ හැකි ය.
- * B කොටස:
 ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. ඔබේ පිළිතුරු, සපයා ඇති කඩදාසිවල ලියන්න.
- * නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු A කොටසෙහි පිළිතුරු පත්‍රය, B කොටසෙහි පිළිතුරු පත්‍රයට උඩින් සිටින පරිදි කොටස් දෙක අමුණා විභාග ශාලාධිපතිට භාර දෙන්න.
- * ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි B කොටස පමණක් විභාග ශාලාවෙන් පිටතට ගෙන යාමට ඔබට අවසර ඇත.

පරීක්ෂකවරුන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා පමණි.

(10) සංයුක්ත ගණිතය I		
කොටස	ප්‍රශ්න අංකය	ලකුණු
A	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	
B	11	
	12	
	13	
	14	
	15	
	16	
	17	
	එකතුව	

එකතුව

ඉලක්කමෙන්	
අකුරින්	

සංකේත අංක

උත්තර පත්‍ර පරීක්ෂක	
පරීක්ෂා කළේ:	1
	2
අධීක්ෂණය කළේ:	

A කොටස

1. ගණිත අභ්‍යන්තර මූලධර්මය භාවිතයෙන්, සියලු $n \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $\sum_{r=1}^n (6r+1) = n(3n+4)$ බව සාධනය කරන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. එකම රූප සටහනක $y=2|x+1|$ හා $y=2-|x|$ හි ප්‍රස්ථාරවල දළ සටහන් අඳින්න.
එනගින් හෝ අන් අගුරකින් හෝ, $2|x+2|+|x| \leq 4$ අසමානතාව සපුරාලන x හි සියලු ම තාත්වික අගයන් සොයන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

[තුන්වැනි පිටුව බලන්න.

3. ආගන්ධි සටහනක, $\text{Arg}(z - 1 - i) = -\frac{\pi}{4}$ සපුරාලන z සංකීර්ණ සංඛ්‍යා නිරූපණය කරන ලක්ෂ්‍යවල පර්යේෂිත දළ සටහනක් අඳින්න.

ඒ නයිත් හෝ අන් අගුරකින් හෝ, $\text{Arg}(iz + 1 - i) = \frac{\pi}{4}$ සපුරාලන $|z - 2 + i|$ හි අවම අගය $\frac{1}{\sqrt{2}}$ බව පෙන්වන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

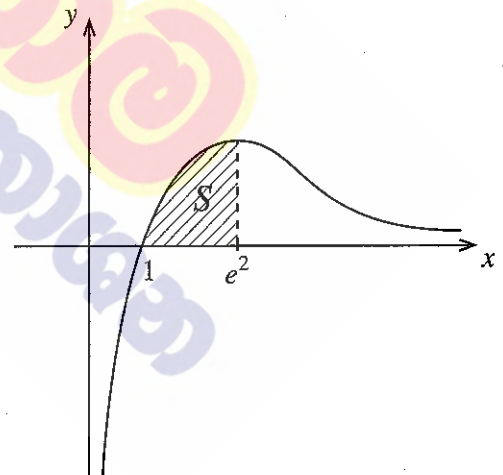
4. $k > 0$ යැයි ගනිමු. $(x^2 + \frac{k}{x})^{11}$ හි ද්විපද ප්‍රසාරණයේ x^7 හි සංගුණකය හා $(x - \frac{1}{x^2})^{11}$ හි ද්විපද ප්‍රසාරණයේ x^{-7} හි සංගුණකය සමාන බව දී ඇත. $k = 1$ බව පෙන්වන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\tan 2x - \sin 2x}{x^2(\sqrt{1+x} - \sqrt{1-x})} = 4$ බව පෙන්වන්න.

6. $y = \frac{\ln x}{\sqrt{x}}$, $y=0$ හා $x=e^2$ වනු මගින් ආවෘත වන පෙදෙස S යැයි ගනිමු. S හි වර්ගඵලය, වර්ග ඒකක 4 ක් බව පෙන්වන්න.

S පෙදෙස x -අක්ෂය වටා රේඛීයන 2π චලිත භ්‍රමණය කරනු ලැබේ. මෙලෙස ජනනය වන ඝන වස්තුවේ පරිමාව $\frac{8\pi}{3}$ බව පෙන්වන්න.

7. $t \neq 0$ සඳහා $x = ct$ හා $y = \frac{c}{t}$ මගින් පරාමිතිකව දෙනු ලබන සාප්තකෝණාස්‍ර බහුවලයට $P \equiv \left(cp, \frac{c}{p} \right)$ ලක්ෂ්‍යයේදී වූ ස්පර්ශ රේඛාවේ සමීකරණය $x + p^2y = 2cp$ බව පෙන්වන්න.

P හි දී මෙම බහුවලයට වූ අභිලම්භ රේඛාව වෙනත් $Q \equiv \left(cq, \frac{c}{q} \right)$ ලක්ෂ්‍යයකදී බහුවලය නැවත හමු වේ.

$p^3q = -1$ බව පෙන්වන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. $A \equiv (0, -1)$ හා $B \equiv (9, 8)$ යැයි ගනිමු. C ලක්ෂ්‍යය AB මත $AC : CB = 1 : 2$ වන පරිදි පිහිටයි. C හරහා යන AB ට ලම්භ වූ l සරල රේඛාවේ සමීකරණය $x + y - 5 = 0$ බව පෙන්වන්න.
 $y = 5x + 1$ සරල රේඛාවට AD සමාන්තර වන පරිදි l මත වූ ලක්ෂ්‍යය D යැයි ගනිමු. D හි ඛණ්ඩාංක සොයන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. $x + 2y = 3$ සරල රේඛාව, $S \equiv x^2 + y^2 - 4x + 1 = 0$ වෘත්තය ප්‍රභින්න ලක්ෂ්‍ය දෙකකදී ඡේදනය කරන බව පෙන්වන්න.

මෙම ලක්ෂ්‍ය දෙක හා $S = 0$ වෘත්තයෙහි කේන්ද්‍රය හරහා යන වෘත්තයෙහි සමීකරණය සොයන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. $2\cos^2 x + 2\sqrt{3} \sin x \cos x - 1$ යන්න $R\cos(2x - \alpha)$ ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කරන්න; මෙහි $R > 0$ හා $0 < \alpha < \frac{\pi}{2}$ වේ. ඒ නගින්න, $\cos^2 x + \sqrt{3} \sin x \cos x = 1$ සමීකරණය විසඳන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka
 ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2021(2022)
 கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2021(2022)
 General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2021(2022)

සංයුක්ත ගණිතය I
 இணைந்த கணிதம் I
 Combined Mathematics I

10 S I

B කොටස

* ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

11.(a) $k > 1$ යැයි ගනිමු. $x^2 - 2(k+1)x + (k-3)^2 = 0$ සමීකරණයට තාත්වික ප්‍රතිනිත මූල ඇති බව පෙන්වන්න. මෙම මූල α හා β යැයි ගනිමු. k ඇසුරෙන් $\alpha + \beta$ හා $\alpha\beta$ ලියා දක්වා, α හා β දෙකම ධන වන පරිදි වූ k හි අගයන් සොයන්න.

දැන්, $1 < k < 3$ යැයි ගනිමු. k ඇසුරෙන්, $\frac{1}{\sqrt{\alpha}}$ හා $\frac{1}{\sqrt{\beta}}$ මූල වන වර්ගජ සමීකරණය සොයන්න.

(b) $f(x) = 2x^3 + ax^2 + bx + 1$ හා $g(x) = x^3 + cx^2 + ax + 1$ යැයි ගනිමු; මෙහි $a, b, c \in \mathbb{R}$ වේ. $(x-1)$ මගින් $f(x)$ බෙදූ විට ශේෂය 5 බව හා $x^2 + x - 2$ මගින් $g(x)$ බෙදූ විට ශේෂය $x+1$ බව දී ඇත. a, b හා c හි අගයන් සොයන්න.

තවද, a, b හා c සඳහා මෙම අගයන් සහිතව, සියලු $x \in \mathbb{R}$ සඳහා $f(x) - 2g(x) \leq \frac{13}{12}$ බව පෙන්වන්න.

12.(a) පහත දී ඇති සංඛ්‍යාංක 10 න් ගනු ලබන සංඛ්‍යාංක 4 කින් සමන්විත, සංඛ්‍යාංක 4 ක සංඛ්‍යාවක් සෑදීමට අවශ්‍යව ඇත:

- 1, 1, 1, 2, 2, 3, 3, 4, 5, 5

- (i) තෝරා ගනු ලබන සංඛ්‍යාංක 4 ම වෙනස් නම්,
- (ii) ඕනෑම සංඛ්‍යාංක 4 ක් තෝරාගත හැකි නම්,

සෑදිය හැකි එවැනි වෙනස් සංඛ්‍යාංක 4 ක සංඛ්‍යා ගණන සොයන්න.

(b) $r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $U_r = \frac{-16r^3 + 12r^2 + 40r + 9}{5(2r+1)^2(2r-1)^2}$ යැයි ගනිමු.

$r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $U_r = \frac{A(r-1)}{(2r+1)^2} - \frac{(r-B)}{(2r-1)^2}$ වන පරිදි A හා B තාත්වික නියතයන් හි අගයන් සොයන්න.

එ නමින්, $r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $\frac{1}{5^{r-1}} U_r = f(r) - f(r-1)$ වන පරිදි $f(r)$ සොයා,

$n \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $\sum_{r=1}^n \frac{1}{5^{r-1}} U_r = 1 + \frac{n-1}{5^n(2n+1)^2}$ බව පෙන්වන්න.

$\sum_{r=1}^{\infty} \frac{1}{5^{r-1}} U_r$ අපරිමිත ශ්‍රේණිය අභිසාරී බව අපෝහනය කර එහි ඵලකාය සොයන්න.

13.(a) $A = \begin{pmatrix} a & 0 & 3 \\ 0 & a & 1 \end{pmatrix}$ හා $B = \begin{pmatrix} a & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ යැයි ගනිමු; මෙහි $a \in \mathbb{R}$ වේ.

$C = AB^T$ යැයි ද ගනිමු. a ඇසුරෙන් C සොයා, සියලු $a \neq 0$ සඳහා C^{-1} පවතින බව පෙන්වන්න. a ඇසුරෙන් C^{-1} , එය පවතින විට, ලියා දක්වන්න.

$C^{-1} \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} = \frac{1}{8} \begin{pmatrix} 9 \\ -11 \end{pmatrix}$ නම්, $a = 2$ බව පෙන්වන්න.

a සඳහා මෙම අගය සහිතව, $DC - C^T C = 8I$ වන පරිදි D න්‍යාසය සොයන්න; මෙහි I යනු ගණය 2 වන ඒකක න්‍යාසය වේ.

(b) $z_1 = 1 + \sqrt{3}i$ හා $z_2 = 1 + i$ යැයි ගනිමු. $\frac{z_1}{z_2}$ යන්න $x + iy$ ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කරන්න; මෙහි $x, y \in \mathbb{R}$.

තවද, z_1 හා z_2 සංකීර්ණ සංඛ්‍යා $r > 0$ හා $0 < \theta < \frac{\pi}{2}$ වන $r(\cos \theta + i \sin \theta)$ ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කර,

ඒ නමින්, $\frac{z_1}{z_2} = \sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{12} + i \sin \frac{\pi}{12} \right)$ බව පෙන්වන්න.

$\cos\left(\frac{\pi}{12}\right) = \frac{1 + \sqrt{3}}{2\sqrt{2}}$ බව අපෝහනය කරන්න.

(c) $n \in \mathbb{Z}^+$ ද $k \in \mathbb{Z}$ සඳහා $\theta \neq 2k\pi \pm \frac{\pi}{2}$ යැයි ද ගනිමු.

ද මූලාවර් ප්‍රමේයය භාවිතයෙන්, $(1 + i \tan \theta)^n = \sec^n \theta (\cos n\theta + i \sin n\theta)$ බව පෙන්වන්න.

ඒ නමින්, $(1 - i \tan \theta)^n$ සඳහා එවැනි ප්‍රකාශනයක් ලබා ගෙන

$(1 + i \tan \theta)^n + (1 - i \tan \theta)^n = 2 \sec^n \theta \cos n\theta$ බව පෙන්වන්න.

$z = i \tan\left(\frac{\pi}{10}\right)$ යන්න $(1+z)^{25} + (1-z)^{25} = 0$ හි විසඳුමක් බව අපෝහනය කරන්න.

14.(a) $x \neq 0, 2$ සඳහා $f(x) = \frac{4x+1}{x(x-2)}$ යැයි ගනිමු.

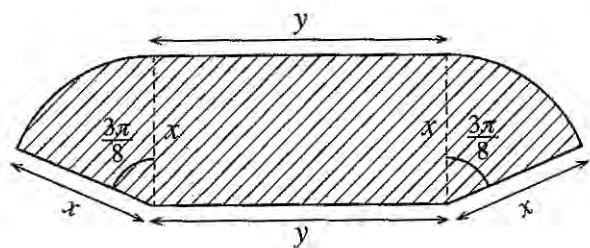
$x \neq 0, 2$ සඳහා $f(x)$ හි ව්‍යුත්පන්නය, $f'(x)$ යන්න $f'(x) = -\frac{2(2x-1)(x+1)}{x^2(x-2)^2}$ මගින් දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න.

ඒ නමින්, $f(x)$ වැඩි වන ප්‍රාන්තර හා $f(x)$ අඩු වන ප්‍රාන්තර සොයන්න.

ස්පර්ශෝන්මුඛ, x -අන්තඃඛණ්ඩය හා හැරුම් ලක්ෂ්‍ය දක්වමින් $y = f(x)$ හි ප්‍රස්තාරයේ දළ සටහනක් අඳින්න.

මෙම ප්‍රස්තාරය භාවිතයෙන්, $f(x) + |f(x)| > 0$ අසමානතාව තෘප්ත කරන x හි සියලුම තාත්වික අගයන් සොයන්න.

(b) යාබද රූපයෙහි අඳුරු කළ S පෙදෙසින් සෘජුකෝණාස්‍රයකින් හා කේන්ද්‍රයෙහි $\frac{3\pi}{8}$ ක කෝණයක් ආපාතනය කරන වෘත්තයක කේන්ද්‍රික ඛණ්ඩ දෙකකින් සමන්විත ගෙවත්තක් දැක්වේ. එහි මාන, මීටරවලින්, රූපයෙහි දක්වා ඇත. S හි වර්ගඵලය 36 m^2 බව දී ඇත. S හි පරිමිතිය $p \text{ m}$ යන්න $x > 0$ සඳහා $p = 2x + \frac{72}{x}$ මගින් දෙනු ලබන බව ද, $x = 6$ විට p අවම වන බව ද පෙන්වන්න.

[තවමත් පිටු බලන්න.

15.(a) සියලු $x \in \mathbb{R}$ සඳහා $x^4 + 3x^3 + 4x^2 + 3x + 1 = A(x^2 + 1)^2 + Bx(x^2 + 1) + Cx^2$ වන පරිදි A, B හා C නියතයන් හි අගයන් සොයන්න.

ඒ නමින්, $\frac{x^4 + 3x^3 + 4x^2 + 3x + 1}{x(x^2 + 1)^2}$ යන්න හින්න භාගවලින් ලියා දක්වා,

$$\int \frac{x^4 + 3x^3 + 4x^2 + 3x + 1}{x(x^2 + 1)^2} dx \text{ සොයන්න.}$$

(b) $I = \int_0^{\frac{1}{4}} \sin^{-1}(\sqrt{x}) dx$ යැයි ගනිමු. $I = \frac{\pi}{24} - \frac{1}{2} \int_0^{\frac{1}{4}} \sqrt{\frac{x}{1-x}} dx$ බව පෙන්වා ඒ නමින්, I අගයන්න.

(c) $\frac{d}{dx}(x \ln(x^2 + 1) + 2 \tan^{-1} x - 2x) = \ln(x^2 + 1)$ බව පෙන්වන්න.

ඒ නමින්, $\int \ln(x^2 + 1) dx$ සොයා, $\int_0^1 \ln(x^2 + 1) dx = \frac{1}{2}(\ln 4 + \pi - 4)$ බව පෙන්වන්න.

a නියතයක් වන $\int_0^a f(x) dx = \int_0^a f(a-x) dx$ ප්‍රතිඵලය භාවිතයෙන්

$$\int_0^1 \ln[(x^2 + 1)(x^2 - 2x + 2)] dx \text{ හි අගය සොයන්න.}$$

16. $P \equiv (x_1, y_1)$ ද l යනු $ax + by + c = 0$ මගින් දෙනු ලබන සරල රේඛාව ද යැයි ගනිමු. P ලක්ෂ්‍යය හරහා යන හා l ට ලම්බ වූ රේඛාව මත ඕනෑම ලක්ෂ්‍යයක බිණ්ඩාංක $(x_1 + at, y_1 + bt)$ මගින් දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න; මෙහි $t \in \mathbb{R}$ වේ.

P හි සිට l ට ලම්බ දුර $\frac{|ax_1 + by_1 + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}$ බව අපෝහනය කරන්න.

l යනු $x + y - 2 = 0$ සරල රේඛාව යැයි ගනිමු. $A \equiv (0, 6)$ හා $B \equiv (3, -3)$ ලක්ෂ්‍ය l හි දෙපස පිහිටන බව පෙන්වන්න.

l හා AB රේඛාව අතර සුළු කෝණය සොයන්න.

l ස්පර්ශ කරන, පිළිවෙලින් A හා B කේන්ද්‍ර සහිත S_1 හා S_2 වෘත්තවල සමීකරණ සොයන්න.

l හා AB රේඛාවේ ඡේදන ලක්ෂ්‍යය C යැයි ගනිමු. C හි බිණ්ඩාංක සොයන්න.

S_1 හා S_2 ට C හරහා වූ අනෙක් පොදු ස්පර්ශකයේ සමීකරණය ද සොයන්න.

මූල ලක්ෂ්‍යය හරහා යන, S_1 හි පරිධිය සමච්ඡේද කරන හා S_2 ට ප්‍රලම්බ වෘත්තයේ සමීකරණය $3x^2 + 3y^2 - 38x - 22y = 0$ බව පෙන්වන්න.

17. (a) $\cos A, \cos B, \sin A$ හා $\sin B$ ඇසුරෙන් $\cos(A+B)$ හා $\cos(A-B)$ ලියා දක්වන්න.

ඒ නමින්, $\cos C + \cos D = 2 \cos\left(\frac{C+D}{2}\right) \cos\left(\frac{C-D}{2}\right)$ බව පෙන්වන්න.

$\cos C - \cos D = -2 \sin\left(\frac{C+D}{2}\right) \sin\left(\frac{C-D}{2}\right)$ බව අපෝහනය කරන්න.

$\cos 9x + \cos 7x + \cot x (\cos 9x - \cos 7x) = 0$ සමීකරණය විසඳන්න.

(b) සුපුරුදු අංකනයෙන්, ABC ත්‍රිකෝණයක් සඳහා කෝසයින නීතිය ප්‍රකාශ කර සාධනය කරන්න.

$n \in \mathbb{Z}$ සඳහා $x \neq n\pi + \frac{\pi}{2}$ යැයි ගනිමු. $\sin 2x = \frac{2 \tan x}{1 + \tan^2 x}$ බව පෙන්වන්න.

ABC ත්‍රිකෝණයක $AB = 20$ cm, $BC = 10$ cm හා $\sin 2B = \frac{24}{25}$ බව දී ඇත.

එවැනි වෙනස් ත්‍රිකෝණ දෙකක් තිබෙන බව පෙන්වා, ඒ එක එකක් සඳහා AC හි දිග සොයන්න.

(c) $\sin^{-1}\left[\left(1+e^{-2x}\right)^{\frac{1}{2}}\right] + \tan^{-1}(e^x) = \tan^{-1}(2)$ සමීකරණය විසඳන්න.

***

1. ගණිත අභ්‍යුහන මූලධර්මය භාවිතයෙන්, සියලු $n \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $\sum_{r=1}^n (6r+1) = n(3n+4)$ බව සාධනය කරන්න.

$n=1$ සඳහා, ව.පැ. = $6+1=7$ හා

ද.පැ. = $1(3+4) = 7$ වේ.

$\therefore n=1$ විට ප්‍රතිඵලය සත්‍ය වේ.

5

$n=1$ විට ප්‍රතිඵලය සත්‍යාපනය කිරීම සඳහා

k යනු ඕනෑම ධන නිඛිලයක් යැයි ගෙන $n=k$ සඳහා ප්‍රතිඵලය සත්‍ය යැයි උපකල්පනය කරමු.

එනම්, $\sum_{r=1}^k (6r+1) = k(3k+4)$.

5

$n=k$ සඳහා ප්‍රකාශනය ලිවීමට

දැන්, $\sum_{r=1}^{k+1} (6r+1) = \sum_{r=1}^k (6r+1) + \{6(k+1)+1\}$

$= k(3k+4) + 6k+7$

5

" $n=k$ ප්‍රතිඵලය, " $n=k+1$ " හි ආදේශ කිරීම සඳහා

$= 3k^2 + 10k + 7$

$= (k+1)(3k+7)$.

5

$(k+1)(3k+7)$ හෝ තුල්‍ය ප්‍රකාශනයක් පෙන්වා තිබීමට

$= (k+1)[3(k+1)+4]$.

ඒ නයින්, $n=k$ සඳහා ප්‍රතිඵලය සත්‍යනම් $n=k+1$ සඳහා ද ප්‍රතිඵලය සත්‍ය වේ.

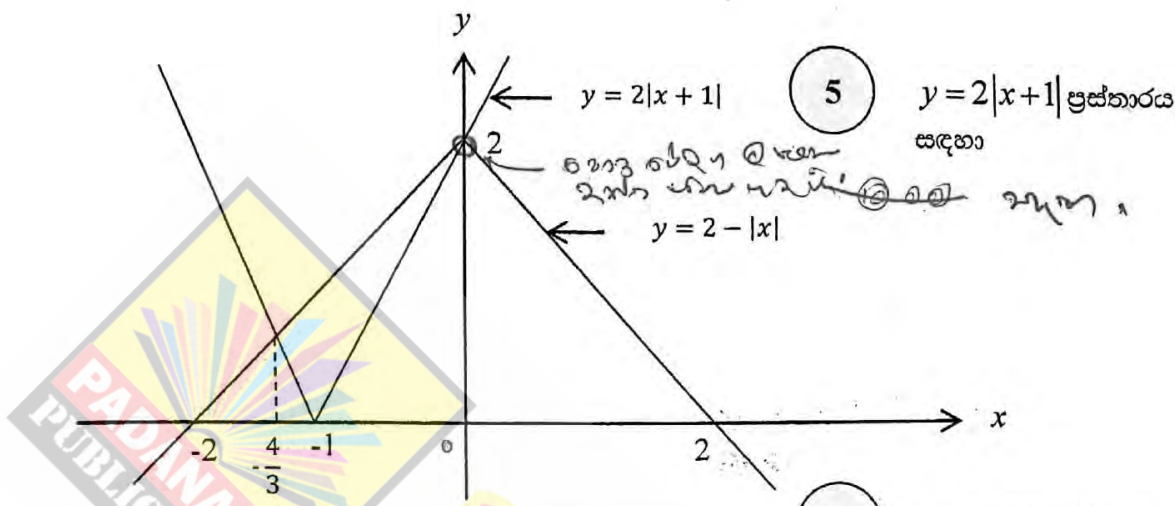
$n=1$ සඳහා ප්‍රතිඵලය සත්‍ය බව ඉහත පෙන්වා ඇත.

ඒ නයින්, ගණිත අභ්‍යුහන මූලධර්ම මඟින් සියලු $n \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා ප්‍රතිඵලය සත්‍ය වේ.

5

ගණිත අභ්‍යුහන මූලධර්මයට අනුව නිගමනයට (සියලුම අනෙක් පියවර නිවැරදි නම් පමණි.)

2. එක ම රූප සටහනක $y = 2|x+1|$ හා $y = 2-|x|$ හි ප්‍රස්තාරවල දළ සටහන් අඳින්න.
 ඒ නිසින් හෝ අන් අයුරකින් හෝ, $2|x+2|+|x| \leq 4$ අසමානතාව සපුරාලන x හි සියලුම තාත්කලීක අගයන් සොයන්න.

(ප්‍රස්තාර සඳහා ලකුණු 10 ම ලබා ගැනීමට y - අක්ෂය මත පොදු ඡේදන ලක්ෂ්‍යය තිබිය යුතුය. නොඑසේ නම් ලකුණු 05 ක් පමණි.)

එක් ඡේදන ලක්ෂ්‍යයක x - ඛණ්ඩාංක $x = 0$ වේ.
 $x < -1$ සඳහා අනෙක් ඡේදන ලක්ෂ්‍යයේ x - ඛණ්ඩාංක $-2(x+1) = 2+x$ මගින් දෙනු ලබයි.

මෙය $x = -\frac{4}{3}$ ලබා දෙයි.

5

$x=0$ සහ $x = -\frac{4}{3}$
 පෙන්වා තිබීමට

$t = \frac{x}{2}$ යැයි ගනිමු.

5

$t = \frac{x}{2}$ ආදේශයට හෝ
 තුල ප්‍රකාශනයකට

එවිට දෙන ලද අසමානතාව $2|2t+2|+|2t| \leq 4$ බවට පත් වේ.

මෙය $2|t+1| \leq 2-|t|$ ට තුල වේ.

ප්‍රස්තාර මගින් $-\frac{4}{3} \leq t \leq 0$.

$\therefore -\frac{8}{3} \leq x \leq 0$.

5

නිවැරදි විසඳුම ලබා
 ගැනීමට

විකල්ප ක්‍රමය 1:

ඉහත පරිදි ප්‍රස්තාර සඳහා (5) + (5)

(i) අවස්ථාව

$$x \leq -2$$

$$\text{එවිට, } 2|x+2|+|x| \leq 4 \Leftrightarrow -2(x+2)-x \leq 4$$

$$\Leftrightarrow -3x-4 \leq 4$$

$$\Leftrightarrow -\frac{8}{3} \leq x$$

ඒ නයින් මෙම අවස්ථාවේදී විසඳුම වන්නේ $-\frac{8}{3} \leq x \leq -2$ කාප්ත කරන x හි අගයන් වේ.

(ii) අවස්ථාව

$$-2 < x \leq 0$$

$$\text{එවිට, } 2|x+2|+|x| \leq 4 \Leftrightarrow 2(x+2)-x \leq 4$$

$$\Leftrightarrow x \leq 0$$

ඒ නයින් මෙම අවස්ථාවේදී විසඳුම වන්නේ $-2 < x \leq 0$ කාප්ත කරන x හි අගයන් වේ.

(iii) අවස්ථාව

$$x > 0$$

$$\text{එවිට, } 2|x+2|+|x| \leq 4 \Leftrightarrow 2(x+2)+x \leq 4$$

$$\Leftrightarrow 3x+4 \leq 4$$

$$\Leftrightarrow x \leq 0$$

නිවැරදි විසඳුම් සහිත අවස්ථා 3ම සඳහා

10

ඒ නයින් මෙම අවස්ථාවේදී විසඳුම් නොමැත.

නිවැරදි විසඳුම් සහිත අවස්ථා 2 ක් සඳහා

5

∴ දෙන ලද අසමානතාව සඳහා විසඳුම් වන්නේ $-\frac{8}{3} \leq x \leq 0$ (5)

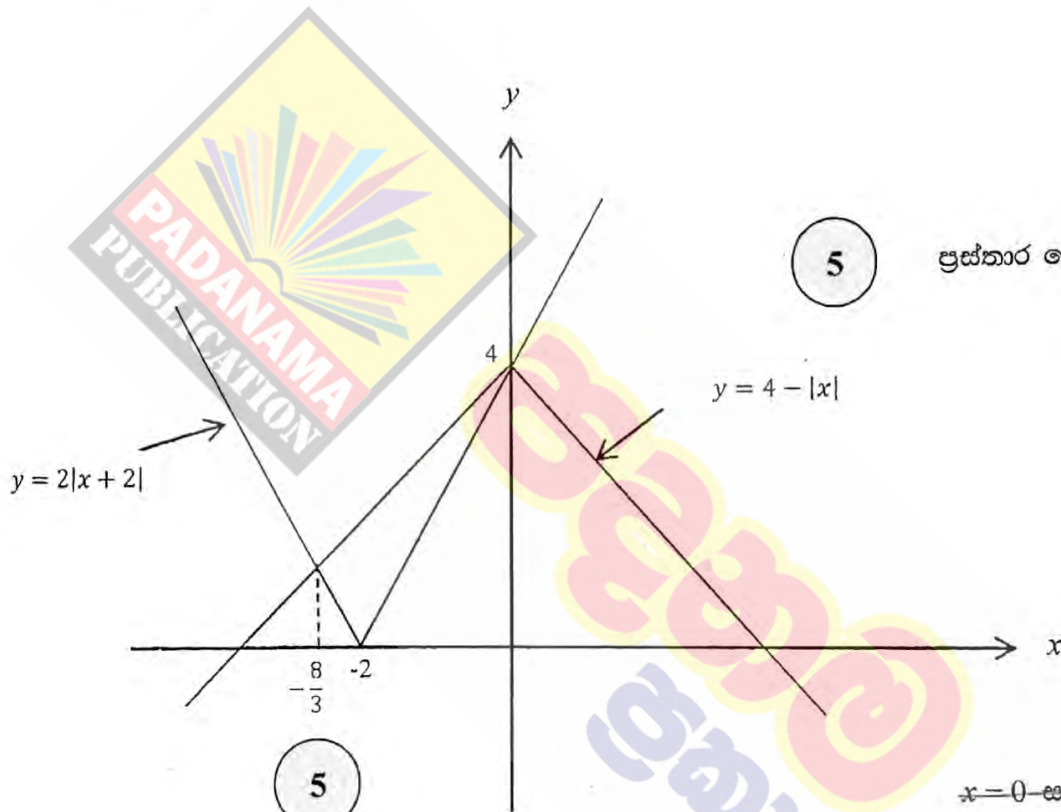
කාප්තකරන x හි අගයන් වේ.

විකල්ප ක්‍රමය 2:

ඉහත පරිදි ප්‍රස්තාර සඳහා (5) + (5)

$$2|x+2|+|x| \leq 4$$

$$\Leftrightarrow 2|x+2| \leq 4-|x|$$

(5)

ප්‍රස්තාර දෙක සඳහා

(5)

$x=0$ සහ $x = -\frac{8}{3}$ පෙන්වා තිබීම.

ප්‍රස්තාර මගින්,

$$2|x+2| \leq 4-|x|$$

(5)

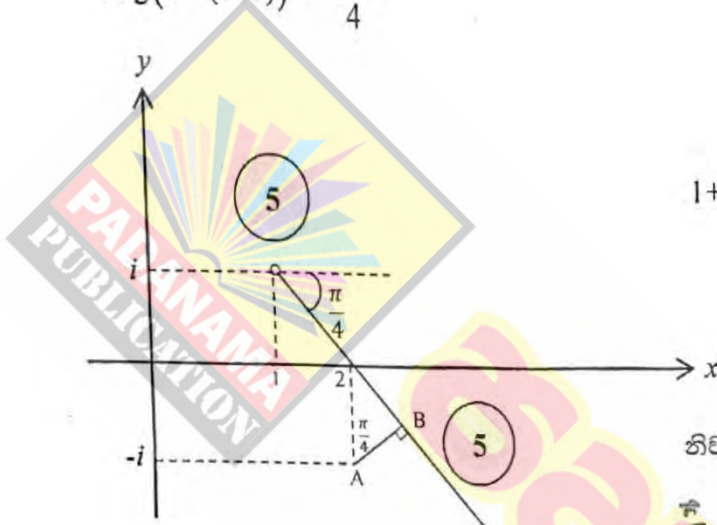
$$\Leftrightarrow -\frac{8}{3} \leq x \leq 0$$

නිවැරදි විසඳුම පෙන්වා තිබීමට

3. අගන්ඩ සටහනක, $\text{Arg}(z-1-i) = -\frac{\pi}{4}$ සපුරාලන z සංකීර්ණ සංඛ්‍යා නිරූපණය කරන ලක්ෂ්‍යවල පරාසය දළ සටහනක් අඳින්න.

ඒ නගිත් හෝ අන් අයුරකින් හෝ, $\text{Arg}(iz+1-i) = \frac{\pi}{4}$ සපුරාලන $|z-2+i|$ හි අවම අගය $\frac{1}{\sqrt{2}}$ බව පෙන්වන්න.

$$\text{Arg}(z-(1+i)) = -\frac{\pi}{4}$$

$1+i$ හි සිදුර

නිවැරදි අර්ධ චේතාව

$\frac{\pi}{4}$ රූපාංගය $\rightarrow$ එය

$$\text{Arg}(i(z-i-1)) = \frac{\pi}{4}$$

$$\text{Arg } i + \text{Arg}(z-(1+i)) = \frac{\pi}{4}$$

ගුණිතයක විස්තාරය චේතනයක් ලෙස ප්‍රකාශ කිරීම සහ $\text{Arg } i = \frac{\pi}{2}$ භාවිතය

මෙහි සටහන $\rightarrow$ $\text{Arg}(z-(1+i)) = -\frac{\pi}{4}$ ඉල්ලුම ලෙස ඉටු කරන්න.

$$\text{දැන්, } \min |z-(2-i)| = AB$$

$$AB = \frac{1}{\sqrt{2}}$$

එය $\frac{1}{\sqrt{2}}$ වේ.

$$= 1 \cdot \cos \frac{\pi}{4}$$

$$= \frac{1}{\sqrt{2}}$$

ලෝකයේ සියලුම ලිපි ලෙස ඉටු කරන්න.

අඩුම දුරකථනවල කිරීම.

මුළු ලෙස ගණනය කිරීම සඳහා ඉටු කරන්න.

පිළිතුර ලබා ගැනීමට පියවර සඳහා

විකල්ප ක්‍රමය:

ඉහත පරිදි ප්‍රස්තාර සඳහා (5) + (5)

$$z = x + iy \text{ යැයි ගනිමු.}$$

$$\text{එවිට } \frac{\pi}{4} = \text{Arg}(iz + 1 - i) = \text{Arg}(1 - y + i(x - 1))$$

$$\begin{aligned} \therefore x - 1 &= (1)(1 - y) && (5) \\ \Rightarrow x + y &= 2. \end{aligned}$$

දෙන ලද විස්තාරය x හා y අතර සම්බන්ධයක් ලෙස ලිවීම.

$$\begin{aligned} \text{දැන් } |z - 2 + i| &= |x + iy - 2 + i| \\ &= |(x - 2) + i(y + 1)| \\ &= |y + i(y + 1)| \quad (\because x - 2 = y) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &= \sqrt{y^2 + (y + 1)^2} \\ &= \sqrt{2\left(y + \frac{1}{2}\right)^2 + \frac{1}{2}} \quad (5) \end{aligned}$$

මාපාංකය, x හෝ y හි වර්ග පූර්ණය ලෙස ලිවීම.

$$\geq \frac{1}{\sqrt{2}}, \quad (\because 2\left(y + \frac{1}{2}\right)^2 \geq 0. (= 0 \text{ වන්නේ } y = -\frac{1}{2} \text{ විටය.})$$

$$\therefore \min |z - 2 + i| = \frac{1}{\sqrt{2}}. \quad (5)$$

පිළිතුර ලබා ගැනීමට පියවර සඳහා

4. $k > 0$ යැයි ගනිමු. $\left(x^2 + \frac{k}{x}\right)^{11}$ හි ද්විපද ප්‍රසාරණයේ x^7 හි සංගුණකය හා $\left(x - \frac{1}{x^2}\right)^{11}$ හි ද්විපද ප්‍රසාරණයේ x^{-7} හි සංගුණකය සමාන බව දී ඇත. $k = 1$ බව පෙන්වන්න.

$\left(x^2 + \frac{k}{x}\right)^{11}$ සඳහා

$$T_{r+1} = {}^{11}C_r (x^2)^{11-r} \left(\frac{k}{x}\right)^r = {}^{11}C_r x^{22-3r} k^r$$

$$22 - 3r = 7 \Rightarrow r = 5$$

5

r හි නිවැරදි අගය සඳහා

$$\therefore x^7 \text{ හි සංගුණකය} = \frac{{}^{11}C_5 k^5}{}$$

5

නිවැරදි සංගුණකය

$$\left(x - \frac{1}{x^2}\right)^{11} \text{ සඳහා } T_{r+1} = {}^{11}C_r x^{11-r} (-1)^r \left(\frac{1}{x^2}\right)^r = (-1)^r {}^{11}C_r x^{11-3r}$$

$$11 - 3r = -7 \Rightarrow r = 6$$

5

r හි නිවැරදි අගය සඳහා

$$\therefore x^{-7} \text{ හි සංගුණකය} = \frac{{}^{11}C_6}{}$$

5

නිවැරදි සංගුණකය

මෙය ද්විපද ප්‍රසාරණය

එවිට, ${}^{11}C_6 = {}^{11}C_5 k^5$ මඟින් ${}^{11}C_6 = {}^{11}C_5$ නිසා $k = 1$ ලබා දෙයි.

5

පිළිතුර ලබා ගැනීමට පියවර සඳහා

5. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\tan 2x - \sin 2x}{x^2(\sqrt{1+x} - \sqrt{1-x})} = 4$ බව පෙන්වන්න.

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\tan 2x - \sin 2x}{x^2(\sqrt{1+x} - \sqrt{1-x})}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{\sin 2x}{\cos 2x} - \sin 2x}{x^2(\sqrt{1+x} - \sqrt{1-x})} \times \frac{(\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x})}{(\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x})} \quad (5) \quad \text{ප්‍රතිබද්ධයෙන් ගුණ කිරීමට}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 2x}{2x} \times \frac{(1 - \cos 2x)}{x^2 \cos 2x} \times (\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x})$$

$$= \left(\lim_{2x \rightarrow 0} \frac{\sin 2x}{2x} \right) \times \lim_{x \rightarrow 0} 2 \left(\frac{\sin x}{x} \right)^2 \times \left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{\cos 2x} \right) \times \lim_{x \rightarrow 0} (\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x})$$

$$= 1 \times 2 \times 1 \times 2$$

(5) (5) (5) (5)

සීමා එක එකක් සඳහා (5)

$$= 4.$$

විකල්ප ක්‍රමය 1:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\tan 2x - \sin 2x}{x^2 (\sqrt{1+x} - \sqrt{1-x})}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 2x(1 - \cos 2x)}{x^2 \cos 2x} \cdot \frac{1}{\sqrt{1+x} - \sqrt{1-x}} \times \frac{\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x}}{\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x}}$$

5

ප්‍රතිබද්ධයෙන් ගුණ කිරීමට

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 2x(1 - \cos^2 2x)}{x^2 \cos 2x(1 + \cos 2x)} \cdot \frac{\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x}}{2x}$$

$$= 4 \left(\lim_{2x \rightarrow 0} \frac{\sin 2x}{2x} \right)^3 \left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{\cos 2x} \right) \left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{1 + \cos 2x} \right) \left(\lim_{x \rightarrow 0} \sqrt{1+x} + \sqrt{1-x} \right)$$

$$= 4 \times 1 \times 1 \times \frac{1}{2} \times 2$$

(5) (5) (5) (5)

$$= 4$$

සීමා එක එකක් සඳහා

විකල්ප ක්‍රමය 2:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\tan 2x - \sin 2x}{x^2(\sqrt{1+x} - \sqrt{1-x})}$$

5

ප්‍රතිබද්ධයෙන් ගුණ
කිරීමට

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x^2} \times \left(\frac{2 \tan x}{1 - \tan^2 x} - \frac{2 \tan x}{1 + \tan^2 x} \right) \frac{1}{\sqrt{1+x} - \sqrt{1-x}} \times \frac{(\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x})}{(\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x})}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2 \tan x (2 \tan^2 x)}{x^2 (1 - \tan^4 x)} \cdot \frac{\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x}}{2x}$$

$$= 2 \left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} \right)^3 \left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{\cos x} \right)^3 \left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{1 - \tan^4 x} \right) \left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x}}{2x} \right)$$

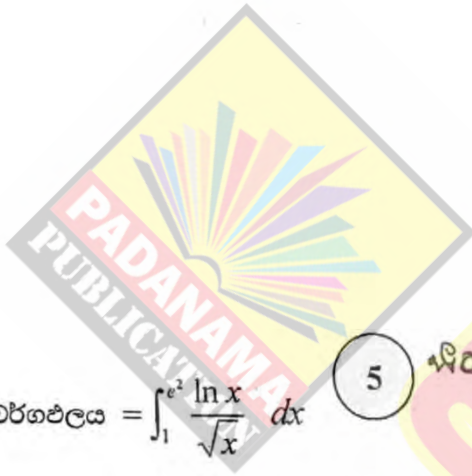
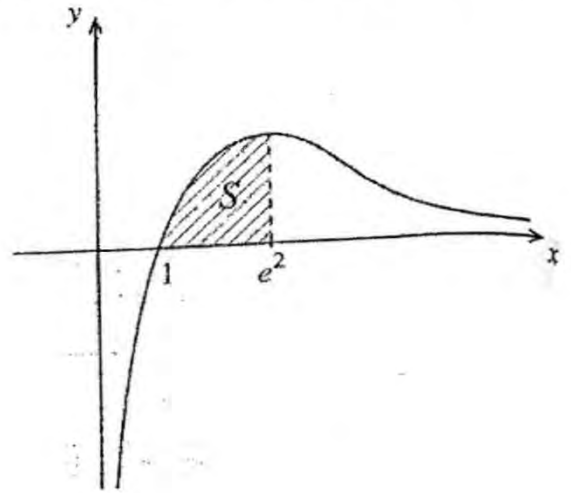
$$= 2 \times 1 \times 1 \times 1 \times 2$$

$$= 4.$$

සීමා එක
එකක් සඳහා

5

6. $y = \frac{\ln x}{\sqrt{x}}$, $y=0$ හා $x=e^2$ වන මගින් ආවෘත වන පෙදෙස S යැයි ගනිමු. S හි වර්ගඵලය, වර්ග ඒකක 4 ක් බව පෙන්වන්න.
 S පෙදෙස x -අක්ෂය වටා රේඛීයන 2π වලින් භ්‍රමණය කරනු ලැබේ. මෙලෙස ජනනය වන ඝන වස්තුවේ පරිමාව $\frac{8\pi}{3}$ බව පෙන්වන්න.

S හි වර්ගඵලය = $\int_1^{e^2} \frac{\ln x}{\sqrt{x}} dx$ (5) *අවමාන ගණන 42 වේ*

= $(\ln x) \cdot 2x^{\frac{1}{2}} \Big|_1^{e^2} - \int_1^{e^2} 2x^{\frac{1}{2}} \times \frac{1}{x} dx$ (5)

= $4e - 2 \int_1^{e^2} x^{-\frac{1}{2}} dx$

= $4e - (2\sqrt{x}) \Big|_1^{e^2}$

= $4e - 4e + 4$

= 4 (5) *අවමාන ප්‍රාග්ධනයන් වලින් ලැබෙන්න*

අවමාන ප්‍රාග්ධනයන් ගණනය කිරීමේදී මෙම පියවර අත්‍යවශ්‍ය වේ.

අවමාන පරිමාව = $\int_1^{e^2} \pi \left(\frac{\ln x}{\sqrt{x}} \right)^2 dx$ (5)

= $\pi \int_1^{e^2} \frac{(\ln x)^2}{x} dx$

= $\pi \frac{(\ln x)^3}{3} \Big|_1^{e^2}$

= $\frac{8\pi}{3}$ (5)

7. $t \neq 0$ සඳහා $x = ct$ හා $y = \frac{c}{t}$ මගින් පරාමිතිකව දෙනු ලබන සාප්තකෝණාස්‍ර බහුවලයට $P \equiv \left(cp, \frac{c}{p} \right)$ ලක්ෂ්‍යයේදී චූ ස්පර්ශ රේඛාවේ සමීකරණය $x + p^2y = 2cp$ බව පෙන්වන්න.

P හි දී මෙම බහුවලයට වූ අභිලම්භ රේඛාව වෙනත් $Q \equiv \left(cq, \frac{c}{q} \right)$ ලක්ෂ්‍යයකදී බහුවලය නැවත හමු වේ.

$p^3q = -1$ බව පෙන්වන්න.

$$\frac{dx}{dt} = c \quad \text{හා} \quad \frac{dy}{dt} = -\frac{c}{t^2}$$

$$\therefore \frac{dy}{dx} = \frac{\frac{dy}{dt}}{\frac{dx}{dt}} = \frac{-\frac{c}{t^2}}{c} = -\frac{1}{t^2}$$

1 ඇසුරෙන් $\frac{dy}{dx}$ ලිපි

$$\therefore P \text{ හිදී ස්පර්ශකයේ අනුක්‍රමණය} = -\frac{1}{t^2} \Big|_{t=p} = -\frac{1}{p^2}$$

$\therefore P$ හිදී ස්පර්ශකයේ සමීකරණය

$$y - \frac{c}{p} = -\frac{1}{p^2} (x - cp)$$

$$\therefore x + p^2y = 2cp$$

පිළිතුර ලබා ගැනීමට පියවර

P හිදී අභිලම්භයේ අනුක්‍රමය $= p^2$.

$$\therefore P \text{ හිදී අභිලම්භයේ සමීකරණය} \quad y - \frac{c}{p} = p^2(x - cp)$$

අභිලම්භයේ සමීකරණය

$Q \equiv \left(cq, \frac{c}{q} \right)$ මෙම අභිලම්භ රේඛාව මත වේ.

$$\therefore \frac{c}{q} - \frac{c}{p} = p^2(cq - cp) \Rightarrow c(p - q) = -p^3qc(p - q)$$

ආදේශ කිරීම සඳහා

P හා Q ප්‍රභින්න ලක්ෂ්‍ය දෙකක් නිසා $p \neq q$ වේ.

$$p^3q = -1$$

පිළිතුර ලබා ගැනීමට පියවර

විකල්ප ක්‍රමය: (අන්තිම කොටස සඳහා)

පරිණාමය - ඒ ඉහත පරිණාමය

PQ අනුක්‍රමණය = P හිදී අභිලම්බයේ අනුක්‍රමණය

5

අවශ්‍යතාව සඳහා

$$\therefore \frac{\frac{c}{q} - \frac{c}{p}}{cq - cp} = p^2$$

5

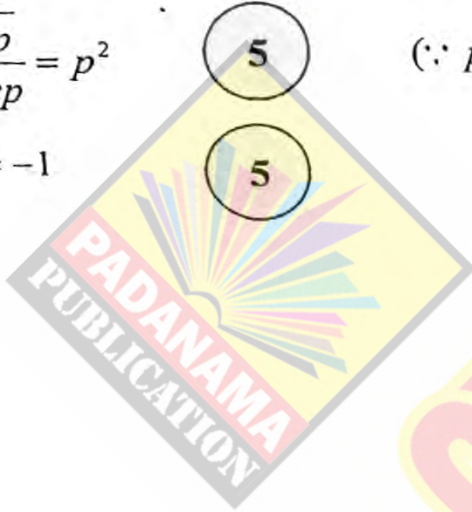
($\because p \neq q, c \neq 0$)

ආදේශය සඳහා

$$\therefore p^3 q = -1$$

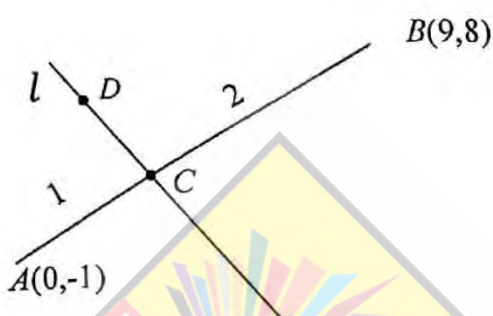
5

පිළිතුර ලබා ගැනීමට පියවර

පළමු ප්‍රකාශන

8. $A \equiv (0, -1)$ හා $B \equiv (9, 8)$ යැයි ගනිමු. C ලක්ෂ්‍යය AB මත $AC : CB = 1 : 2$ වන පරිදි පිහිටයි. C හරහා යන AB ට ලම්බ වූ l සරල රේඛාවේ සමීකරණය $x + y - 5 = 0$ බව පෙන්වන්න. $y = 5x + 1$ සරල රේඛාවට AD සමාන්තර වන පරිදි l මත වූ ලක්ෂ්‍යය D යැයි ගනිමු. D හි ඛණ්ඩාංක සොයන්න.

$$C \equiv \left(\frac{2(0) + 1(9)}{2+1}, \frac{2(-1) + 1(8)}{2+1} \right)$$

$$\equiv (3, 2) \quad \text{5}$$

C හි ඛණ්ඩාංක

AB හි අනුක්‍රමණය = 1

l හි අනුක්‍රමණය = -1

5

l හි අනුක්‍රමණය සඳහා

$\therefore l$ හි සමීකරණය

$$y - 2 = -1(x - 3)$$

l හි සමීකරණය ලබා ගැනීමට පියවර සඳහා

එනම්, $x + y - 5 = 0$ ..... (1)

5

AD හි සමීකරණය $y - (-1) = 5(x - 0)$ ..... (2)

5

D හි ඛණ්ඩාංක ලබා ගැනීමට පියවර සඳහා

එනම්, $y + 1 = 5x$ ..... (2)

(1) හා (2) විසඳීමෙන්

$$D \equiv (1, 4) \quad \text{5}$$

$D \equiv (1, 4)$ තිබීම

9. $x+2y=3$ සරල රේඛාව, $S \equiv x^2+y^2-4x+1=0$ වෘත්තය ප්‍රභින්න ලක්ෂ්‍ය දෙකකදී ඡේදනය කරනු ලබන්නේද පෙන්වන්න.

මෙම ලක්ෂ්‍ය දෙක හා $S=0$ වෘත්තයෙහි කේන්ද්‍රය හරහා යන වෘත්තයෙහි සමීකරණය සොයන්න.

$$S \equiv x^2 + y^2 - 4x + 1 = 0$$

$$x + 2y - 3 = 0 \text{ රේඛාව } l \text{ යැයි ගනිමු.}$$

$$l \text{ මත: } x = 3 - 2y;$$

$$(3 - 2y)^2 + y^2 - 4(3 - 2y) + 1 = 0$$

$$\therefore 5y^2 - 4y - 2 = 0 \quad (5)$$

මෙම වර්ගජ සමීකරණයේ විචේදක, $\Delta = 16 + 4(5)(2)$

(5)

විචේදකය ජ්‍යෙෂ්ඨ

$\Delta > 0$ නිසා $x + 2y = 3$ රේඛාව ප්‍රභින්න ලක්ෂ්‍යය

(5)

$\Delta > 0$ සඳහා

දෙකකදී S ඡේදනය කරයි.

අවශ්‍ය වෘත්තයේ සමීකරණය

$$x^2 + y^2 - 4x + 1 + \lambda(x + 2y - 3) = 0 \text{ ලෙස ලිවිය හැක;}$$

(5)

λ ආකාරය සඳහා

මෙහි $\lambda \in \mathbb{R}$ වේ.

මෙම වෘත්තය, $(2,0)$ හරහා ගමන් කරන නිසා

$$4 - 8 + 1 + \lambda(2 - 3) = 0$$

$$\therefore \lambda = -3 \quad (5)$$

$\therefore$ අවශ්‍ය වෘත්තයේ සමීකරණය

$$x^2 + y^2 - 4x + 1 + (-3)(x + 2y - 3) = 0$$

ලිවීම අනුකූලව
රහස්.

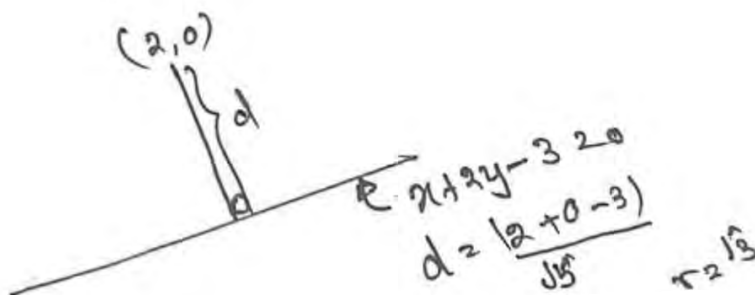
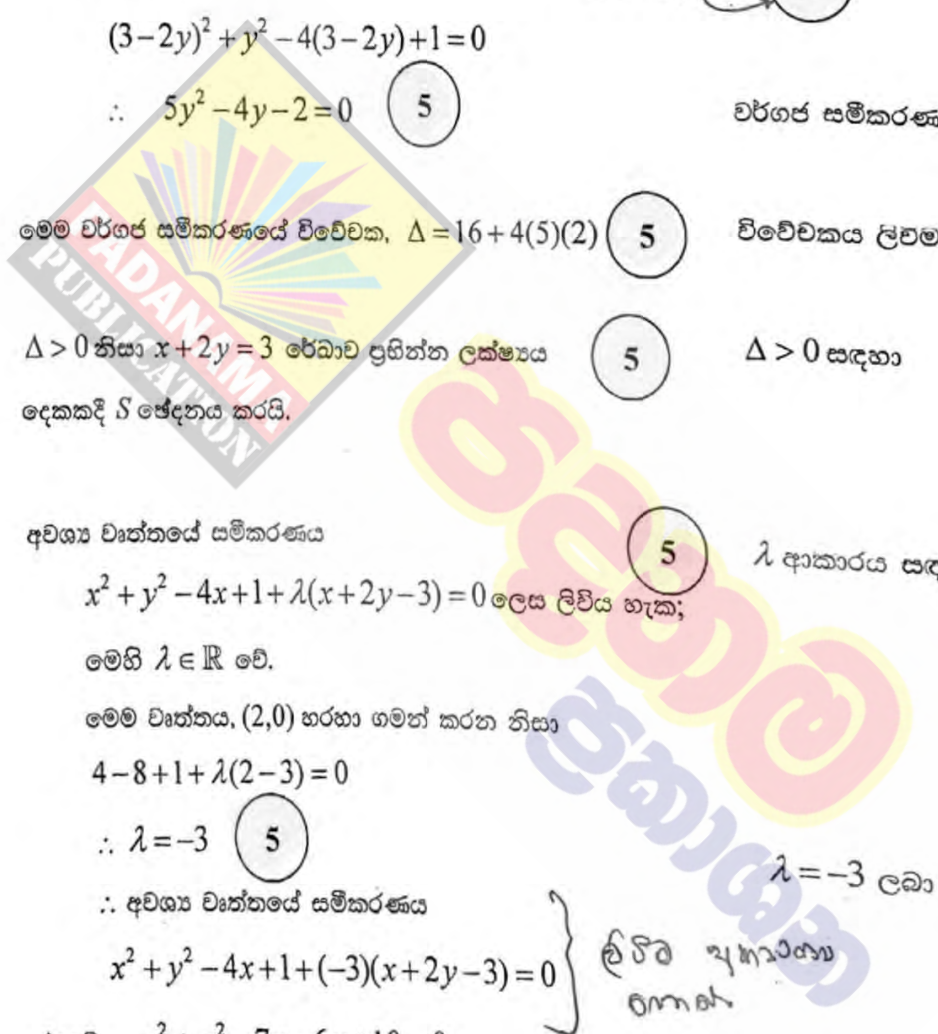
එනම්, $x^2 + y^2 - 7x - 6y + 10 = 0.$

$\lambda = -3$ ලබා ගැනීමට

විකල්ප ක්‍රමය:

වර්ගජ සමීකරණය ලබා ගැනීමට

10. $2\cos^2 x + 2\sqrt{3}\sin x \cos x - 1$ යන්න $R\cos(2x - \alpha)$ ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කරන්න; මෙහි $R > 0$ හා $0 < \alpha < \frac{\pi}{2}$ වේ. ඒ සඳහා $\cos^2 x + \sqrt{3}\sin x \cos x = 1$ සමීකරණය විසඳන්න.

$$2\cos^2 x + 2\sqrt{3}\sin x \cos x - 1$$

$$= 2\cos^2 x - 1 + \sqrt{3}(2\sin x \cos x)$$

$$= \cos 2x + \sqrt{3}\sin 2x$$

(5)

$\cos 2x$ හා $\sin 2x$ භාවිතයෙන් ප්‍රකාශන ලිවීමට

$$= 2 \left[\frac{1}{2}\cos 2x + \frac{\sqrt{3}}{2}\sin 2x \right]$$

$$= 2\cos\left(2x - \frac{\pi}{3}\right)$$

$R = 2$ ලබා ගැනීමට

මෙහි $R = 2$ හා $\alpha = \frac{\pi}{3}$

(5)

(5)

$\alpha = \frac{\pi}{3}$ ලබා ගැනීමට

$\cos^2 x + \sqrt{3}\sin x \cos x = 1$ සමීකරණය

R හි α වටහාම ගත හැකි වේ
මෙහි $\alpha = \frac{\pi}{3}$

$$2\cos^2 x + 2\sqrt{3}\sin x \cos x - 1 = 1 \text{ ට තුල්‍ය වේ.}$$

$$\therefore 2\cos\left(2x - \frac{\pi}{3}\right) = 1$$

$$\text{ඒ නිසින්, } \cos\left(2x - \frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{2} \quad (5)$$

$$\cos\left(2x - \frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{2} \text{ ලබා ගැනීමට}$$

$$\therefore 2x - \frac{\pi}{3} = 2n\pi \pm \frac{\pi}{3}; n \in \mathbb{Z}$$

$$\therefore x = n\pi + \frac{\pi}{6} \pm \frac{\pi}{6}; n \in \mathbb{Z} \quad (5)$$

නිවැරදි පිළිතුර ලබා ගැනීමට

මෙහි $\alpha = \frac{\pi}{3}$

11.(a) $k > 1$ යැයි ගනිමු. $x^2 - 2(k+1)x + (k-3)^2 = 0$ සමීකරණයට තාත්වික ප්‍රතිත්ත මූල ඇති බව පෙන්වන්න. මෙම මූල α හා β යැයි ගනිමු. k ඇසුරෙන් $\alpha + \beta$ හා $\alpha\beta$ ලියා දක්වා, α හා β දෙකම ධන වන පරිදි මුළු k හි අගයන් සොයන්න.

දැන්, $1 < k < 3$ යැයි ගනිමු. k ඇසුරෙන්, $\frac{1}{\sqrt{\alpha}}$ හා $\frac{1}{\sqrt{\beta}}$ මූල වන වර්ගජ සමීකරණය සොයන්න.

(b) $f(x) = 2x^3 + ax^2 + bx + 1$ හා $g(x) = x^3 + cx^2 + ax + 1$ යැයි ගනිමු; මෙහි $a, b, c \in \mathbb{R}$ වේ. $(x-1)$ මගින් $f(x)$ බෙදූ විට ශේෂය 5 බව හා $x^2 + x - 2$ මගින් $g(x)$ බෙදූ විට ශේෂය $x+1$ බව දී ඇත. a, b හා c හි අගයන් සොයන්න.

තවද, a, b හා c යඳහා මෙම අගයන් සහිතව, සියලු $x \in \mathbb{R}$ සඳහා $f(x) - 2g(x) \leq \frac{13}{12}$ බව පෙන්වන්න.

(a)

$x^2 - 2(k+1)x + (k-3)^2 = 0$ හි විච්චකය Δ යැයි ගනිමු.

එවිට $\Delta = 4(k+1)^2 - 4(k-3)^2$ 5 ව. මුද්‍රාවේ

$$= 4(k+1+k-3)(k+1-k+3)$$

$$= 32(k-1)$$
5 5

$k > 1$ නිසා $\Delta > 0$ වේ.

$\therefore$ දෙන ලද සමීකරණයට ප්‍රතිත්ත තාත්වික මූල දෙකක් ඇත. 5 5

20

$\alpha + \beta = 2(k+1)$ හා $\alpha\beta = (k-3)^2$ 5 + 5

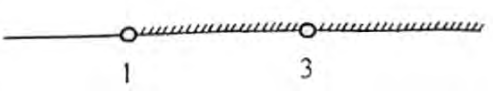
α හා β දෙකම ධන වීම සඳහා

$\alpha + \beta > 0$ හා $\alpha\beta > 0$ විය යුතුයි. 10 5

$k > 1$ නිසා $\alpha + \beta = 2(k+1) > 0$ වේ. 5 $\alpha + \beta$ හා $\alpha\beta$ වාදන

හා $\alpha\beta = (k-3)^2 > 0$ ම නම් පමණක් $k \neq 3$ වේ. 10 5

$\therefore$ අවශ්‍ය k හි අගයන් $1 < k < 3$ හෝ $k > 3$ වේ.

35

$0^2 = 0$ වැනි - 6 වැනි

දන් $1 < k < 3$ යැයි ගනිමු. $\alpha > 0$ සහ $\beta > 0$ බව දනිමු.

$\frac{1}{\sqrt{\alpha}}$ හා $\frac{1}{\sqrt{\beta}}$ මූල වන සමීකරණය $\left(x - \frac{1}{\sqrt{\alpha}}\right)\left(x - \frac{1}{\sqrt{\beta}}\right) = 0$ වේ.

5 ඉහත තර්කයේ දී ඇති මූලයන් $\frac{1}{\sqrt{\alpha}} + \frac{1}{\sqrt{\beta}}$ වල එකතුව $\frac{\sqrt{\beta} + \sqrt{\alpha}}{\sqrt{\alpha}\sqrt{\beta}}$ වේ.
 5 දෙවැනි තර්කයේ දී $\frac{1}{\sqrt{\alpha}} + \frac{1}{\sqrt{\beta}}$ වල එකතුව $\frac{1}{\sqrt{\alpha}} + \frac{1}{\sqrt{\beta}}$ වේ.
 තවද මෙය $\frac{1}{\sqrt{\alpha}} + \frac{1}{\sqrt{\beta}}$ වේ. - 5

එනම්, $x^2 - \left(\frac{1}{\sqrt{\alpha}} + \frac{1}{\sqrt{\beta}}\right)x + \frac{1}{\sqrt{\alpha\beta}} = 0$.

5 ගැටළුවකි.

එනම්, $\sqrt{\alpha\beta}x^2 - (\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta})x + 1 = 0$.

5

$\sqrt{\alpha\beta} = \sqrt{(k-3)^2} = |k-3| = 3-k$ බව දනිමු ($\because 1 < k < 3$).

තවද, $(\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta})^2 = \alpha + \beta + 2\sqrt{\alpha\beta}$
  $= 2(k+1) + 2(3-k)$
  $= 8$.

5 $k-3$ හි $3-k$ බවට පත් වීමට $k < 3$ විය යුතුය.
 5 මෙහිදී 8 වන පරිදි සලකා බලා 10 හි දී ඇති පරිදි.

$\therefore \sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta} = 2\sqrt{2}$ ($\because \sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta} > 0$).

$\therefore$ අවශ්‍ය සමීකරණය $(3-k)x^2 - 2\sqrt{2}x + 1 = 0$ වේ.

5

$(k-3)x^2 - 2(\sqrt{k-1})x + 1 = 0$

5 $k-3$ හි $3-k$ බවට පත් වීමට $k < 3$ විය යුතුය.
 5 මෙහිදී 8 වන පරිදි සලකා බලා 10 හි දී ඇති පරිදි.

45

(b)

$f(x) = 2x^3 + ax^2 + bx + 1$ හා $g(x) = x^3 + cx^2 + ax + 1$

$f(x)$ යන්න $(x-1)$ න් බෙදූ විට ශේෂය 5 නිසා ශේෂ ප්‍රමේය මගින්

$f(1) = 5$.

5

$\therefore a + b + 3 = 5$

$a + b = 2$.

5

1

$g(x)$ යන්න $x^2 + x - 2$ න් බෙදූ විට ශේෂය $x + 1$ නිසා

$\lambda \in \mathbb{R}$ සඳහා $g(x) = x^3 + cx^2 + ax + 1 = (x^2 + x - 2)(x + \lambda) + x + 1$

5

(x^0) ; $1 = -2\lambda + 1 \Rightarrow \lambda = 0$.
  $\therefore g(x) = x(x^2 + x - 2) + x + 1$

$= x^3 + x^2 - x + 1$.

ඒ නිසින්, $c = 1$ හා $a = -1$ වේ.

5 + 5

දන් 1 මගින් $b = 3$ වේ.

5

30

$$f(x) - 2g(x) = 2x^3 - x^2 + 3x + 1 - 2(x^3 + x^2 - x + 1)$$

$$= -3x^2 + 5x - 1 \quad (5)$$

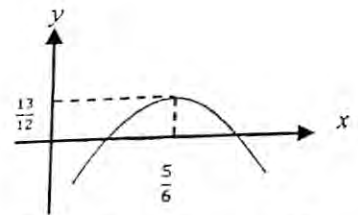
a, b, c වල වැටහීම 4 කොට
වෙන වෙනම වගන්ති වලට
වෙන් වෙන්

$$= -3 \left[\left(x - \frac{5}{6} \right)^2 - \frac{25}{36} + \frac{1}{3} \right]$$

$$= -3 \left[\left(x - \frac{5}{6} \right)^2 - \frac{13}{36} \right] \quad (5)$$

$$\leq -3 \times \left(\frac{-13}{36} \right), \because \left(x - \frac{5}{6} \right)^2 \geq 0.$$

(5)

$$f(x) - 2g(x) \leq \frac{13}{12}$$

(5)

වැටහීම 4 කොට වෙන් වෙන් වගන්ති වලට වෙන් වෙන්

20

Q. (a) 20, 35, 45

(b) 30, 20

12.(a) පහත දී ඇති සංඛ්‍යාංක 10 න් ගනු ලබන සංඛ්‍යාංක 4 කින් සමන්විත, සංඛ්‍යාංක 4 ක සංඛ්‍යාවක් සෑදීමට අවශ්‍යව ඇත:

1, 1, 1, 2, 2, 3, 3, 4, 5, 5

(i) තෝරා ගනු ලබන සංඛ්‍යාංක 4 ම ජේතස් නම්,

(ii) ඕනෑම සංඛ්‍යාංක 4 ක් තෝරාගත හැකි නම්,

සෑදිය හැකි ඵලිති වෙනස් සංඛ්‍යාංක 4 ක සංඛ්‍යා ගණන සොයන්න.

(b) $r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $U_r = \frac{-16r^3 + 12r^2 + 40r + 9}{5(2r+1)^2(2r-1)^2}$ යැයි ගනිමු.

$r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $U_r = \frac{A(r-1)}{(2r+1)^2} - \frac{(r-B)}{(2r-1)^2}$ මත පරිදි A හා B නාන්විත නියතයන් හි අගයන් සොයන්න.

ඒ හරහින්, $r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $\frac{1}{5^{r-1}} U_r = f(r) - f(r-1)$ මත පරිදි $f(r)$ සොයා,

$n \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $\sum_{r=1}^n \frac{1}{5^{r-1}} U_r = 1 + \frac{n-1}{5^n(2n+1)^2}$ බව පෙන්වන්න.

$\sum_{r=1}^{\infty} \frac{1}{5^{r-1}} U_r$ අපරිමිත ශ්‍රේණිය අභිසාරී බව අපෝහකය කර එහි ජේතය සොයන්න.

(a)

1, 1, 1, 2, 2, 3, 3, 4, 5, 5

(i) 1,2,3,4 හා 5 අතරින් වෙනස් සංඛ්‍යාංක 4කින් සෑදිය හැකි වෙනස් සංඛ්‍යා ගණන

= ${}^5P_4$ (5)

= 5! (5) ඉ. 120 අ. 120

= 120 (5) ඉ. 120 අ. 120

(ii) එනැම සංඛ්‍යාංක 4ක් තෝරාගෙන සෑදිය හැකි සංඛ්‍යා ගණන

	එවැනි වෙනත් සංඛ්‍යාංක 4ක සංඛ්‍යා ගණන
වෙනස් සංඛ්‍යාංක හතරකින්	${}^5P_4 = 120$
එක් සංඛ්‍යාංකයක් පමණක් දෙවරක් පුනරාවර්තව සහ අනෙක් සංඛ්‍යාංක දෙක වෙනස්	${}^4C_1 \times {}^4C_2 \times \frac{4!}{2!} = 288$
සංඛ්‍යාංක දෙකක් දෙවරක් පුනරාවර්තව	${}^4C_2 \times \frac{4!}{2!2!} = 36$
එක් සංඛ්‍යාංකයක් තෙවරක් පුනරාවර්තව	${}^4C_1 \times {}^4C_1 \times \frac{4!}{3!} = 16$

සෑදිය හැකි සංඛ්‍යා ගණන = $\underline{120} + \underline{288} + \underline{36} + \underline{16} = 460$

අනුගත 4 ව
 ලැබුණු අගය
 විවිධ වශයෙන් ලැබුණු (0, 2)

(b)

$r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා

$$U_r = \frac{-16r^3 + 12r^2 + 40r + 9}{5(2r+1)^2(2r-1)^2}$$

$$U_r = \frac{A(r-1)}{(2r+1)^2} - \frac{(r-B)}{(2r-1)^2} = \frac{A(r-1)(2r-1)^2 - (r-B)(2r+1)^2}{(2r+1)^2(2r-1)^2}$$

$$\therefore -16r^3 + 12r^2 + 40r + 9 = 5A(r-1)(4r^2 - 4r + 1) - 5(r-B)(4r^2 + 4r + 1)$$

r හි බලවල සංගුණක සැසඳීමෙන්

$$\begin{aligned} r^3 : -16 &= 5A(4) - 20 \\ r^2 : 12 &= 5A(-8) - 5(-4B + 4) \\ r^1 : 40 &= 25A - 5(1 - 4B) \\ r^0 : 9 &= -5A + 5B \end{aligned}$$

අපේ 4 ව අගය ලබා ගත් 2 ක්
 ඉවැදිලි කිරීමේදී -0- ලැබේ

(10)

$A = \frac{1}{5}$ සහ $B = 2$

✓ (5) (5)

A හා B නිදර්ශනය
 @. 2008 වර්ෂයේ,
 (අනන්ත තරගයේ සම්බන්ධය)

20

$\therefore U_r = \frac{r-1}{5(2r+1)^2} - \frac{r-2}{(2r-1)^2}$

(5) ✗

A හා B වල වෙනස සඳහා
 @. 5 වර්ෂයේ.

$\therefore \frac{1}{5^{r-1}} U_r = \frac{r-1}{5^r(2r+1)^2} - \frac{r-2}{5^{r-1}(2r-1)^2}$

(5) ✗

හා ඒ නමින්,

$\frac{1}{5^{r-1}} U_r = f(r) - f(r-1);$ මෙහි $f(r) = \frac{r-1}{5^r(2r+1)^2}$ වේ. (10) ✗

$r=1; \quad \frac{1}{5^0} U_1 = f(1) - f(0)$

$r=2; \quad \frac{1}{5} U_2 = f(2) - f(1)$

⋮

$r=n-1; \quad \frac{1}{5^{n-2}} U_{n-1} = f(n-1) - f(n-2)$

$r=n \quad \frac{1}{5^{n-1}} U_n = f(n) - f(n-1)$

(5) වලින් 20 @. වැඩ

(5)

$n \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $\sum_{r=1}^n \frac{1}{5^{r-1}} U_r = f(n) - f(0)$

(5)

$= \frac{n-1}{5^n(2n+1)^2} - (-1)$

(5) ✗

f(n) නිදර්ශනය - මෙය
 @. 10 වැනි

$= 1 + \frac{n-1}{5^n(2n+1)^2}$

(5) ✗

45

අනුපාතය

$$\textcircled{Q.} \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{r=1}^n \frac{1}{5^{r-1}} U_r = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{n-1}{5^n (2n+1)^2} \right)$$

$$\textcircled{5} = 1 \cdot \textcircled{5}$$

$\therefore \sum_{r=1}^{\infty} \frac{1}{5^{r-1}} U_r$ අපරිමිත ශ්‍රේණිය අභිසාරී වන අතර එකතුව 1 වේ. $\textcircled{5}$

15

$\textcircled{Q}_{12}$ - (a) 15, 55
 (b) 20, 45, 15,

පදනම
 ප්‍රකාශන

13.(a) $A = \begin{pmatrix} a & 0 & 3 \\ 0 & a & 1 \end{pmatrix}$ හා $B = \begin{pmatrix} a & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ යැයි ගනිමු; මෙහි $a \in \mathbb{R}$ වේ.

$C = AB^T$ යැයි ද ගනිමු. a ඇසුරෙන් C සොයා, සියලු $a \neq 0$ සඳහා C^{-1} පවතින බව පෙන්වන්න. a ඇසුරෙන් C^{-1} , එය පවතින විට, ලියා දක්වන්න.

$C^{-1} \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} = \frac{1}{8} \begin{pmatrix} 9 \\ -11 \end{pmatrix}$ නම්, $a = 2$ බව පෙන්වන්න.

a සඳහා මෙම අගය සහිතව, $DC - C^T C = 8I$ වන පරිදි D න්‍යාසය සොයන්න; මෙහි I යනු ගණය 2 වන ඒකක න්‍යාසය වේ.

(b) $z_1 = 1 + \sqrt{3}i$ හා $z_2 = 1 + i$ යැයි ගනිමු. $\frac{z_1}{z_2}$ යන්න $x + iy$ ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කරන්න; මෙහි $x, y \in \mathbb{R}$.

තවද, z_1 හා z_2 සංකීර්ණ සංඛ්‍යා $r > 0$ හා $0 < \theta < \frac{\pi}{2}$ වන $r(\cos \theta + i \sin \theta)$ ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කර,

එ නමින්, $\frac{z_1}{z_2} = \sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{12} + i \sin \frac{\pi}{12} \right)$ බව පෙන්වන්න.

$\cos \left(\frac{\pi}{12} \right) = \frac{1 + \sqrt{3}}{2\sqrt{2}}$ බව අපෝහනය කරන්න.

(c) $n \in \mathbb{Z}^+$ ද $k \in \mathbb{Z}$ සඳහා $\theta \neq 2k\pi \pm \frac{\pi}{2}$ යැයි ද ගනිමු.

ද මූලධර්ම ප්‍රමේයය භාවිතයෙන්, $(1 + i \tan \theta)^n = \sec^n \theta (\cos n\theta + i \sin n\theta)$ බව පෙන්වන්න.

එ නමින්, $(1 - i \tan \theta)^n$ සඳහා එවැනි ප්‍රකාශනයක් ලබා ගෙන

$(1 + i \tan \theta)^n + (1 - i \tan \theta)^n = 2 \sec^n \theta \cos n\theta$ බව පෙන්වන්න.

$z = i \tan \left(\frac{\pi}{10} \right)$ යන්න $(1+z)^{25} + (1-z)^{25} = 0$ හි විසඳුමක් බව අපෝහනය කරන්න.

(a) $C = AB^T = \begin{pmatrix} a & 0 & 3 \\ 0 & a & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a & 1 \\ 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a^2 + 3 & a + 3 \\ a + 1 & 1 \end{pmatrix}$ 4 ම නිවැරදි නම් 10
 3 ක් පමණක් නිවැරදි නම් 5
 $|C| = (a^2 + 3) - (a + 1)(a + 3) = -4a$
 $\neq 0$ ($\because a \neq 0$) 5
 $\therefore$ සියලු $a \neq 0$ සඳහා C^{-1} පවතී. 5
 25

$a \neq 0$ සඳහා $C^{-1} = -\frac{1}{4a} \begin{pmatrix} 1 & -(a+3) \\ -(a+1) & a^2+3 \end{pmatrix}$ 10
 4 ම නිවැරදි නම් 10
 3 ක් පමණක් නිවැරදි නම් 5
 $C^{-1} \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} = \frac{1}{4a} \begin{pmatrix} -1 & a+3 \\ a+1 & -a^2-3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} = \frac{1}{4a} \begin{pmatrix} 2a+5 \\ -2a^2+a-5 \end{pmatrix}$ 10

සිංහලයා ආදිය

දැනටමත් අවදානම පවතින අතර අනෙක් අතට

විචල්යයන් $\frac{1}{4a}(-2a^2+a-5) = \frac{1}{8}(-11)$

10

20 නිවැරදි නම් 10

1 ක් පමණක් නිවැරදි නම් 5

$\frac{2a+5}{4a} = \frac{9}{8}$ හෝ $\frac{-2a^2+a-5}{4a} = \frac{-11}{8}$

5

නිවැරදි නම් පමණක් 20

20

සමස්ත ලෙසින්

මෙම සමීකරණ දෙක මගින් $a=2$ වේ.

සමස්ත ලෙසින් ප්‍රතිඵලය ලෙසින් $a=2$ වේ. මෙම අගයයන් ආදිය ආදිය මගින් a සඳහා

$a=2$ වීමට $C = \begin{pmatrix} 7 & 5 \\ 3 & 1 \end{pmatrix}$ හෝ $C^{-1} = -\frac{1}{8} \begin{pmatrix} 1 & -5 \\ -3 & 7 \end{pmatrix}$.

$D = \begin{pmatrix} P & Q \\ R & S \end{pmatrix}$ වේ.

$DC - C^T C = 8I \Leftrightarrow D - C^T = 8IC^{-1}$

5

$\therefore D = C^T + 8C^{-1} = \begin{pmatrix} 7 & 3 \\ 5 & 1 \end{pmatrix} + 8 \begin{pmatrix} -\frac{1}{8} & \frac{5}{8} \\ \frac{3}{8} & -\frac{7}{8} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 6 & 8 \\ 8 & -6 \end{pmatrix}$

20

සිංහලයා ආදිය ලෙසින් 15 ලකුණ.

(b)

$\frac{z_1}{z_2} = \frac{1+\sqrt{3}i}{1+i} \times \frac{1-i}{1-i} = \frac{1}{2}(1+\sqrt{3}i)(1-i) = \frac{1+\sqrt{3}}{2} + i \frac{\sqrt{3}-1}{2}$

5

අවසන් ප්‍රතිඵලය ලෙසින්

10

$z_1 = 2 \left(\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i \right) = 2 \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right)$

5

අවසන් ප්‍රතිඵලය ලෙසින්

5

$z_2 = \sqrt{2} \left(\frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}}i \right) = \sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right)$

5

5

$\therefore \frac{z_1}{z_2} = \frac{2 \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right)}{\sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right)} = \sqrt{2} \left(\cos \left(\frac{\pi}{3} - \frac{\pi}{4} \right) + i \sin \left(\frac{\pi}{3} - \frac{\pi}{4} \right) \right)$

$= \sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{12} + i \sin \frac{\pi}{12} \right)$

10

අවසන් ප්‍රතිඵලය ලෙසින්

30

$$|f(x)| = \begin{cases} f(x) \\ -f(x) \end{cases}$$

ප්‍රචණ්ඩ හානිවලින් වැළකී
ආදිය ඇදිය.

$$f(x) + |f(x)| = \begin{cases} 2f(x), & f(x) \geq 0 \text{ වීම.} \\ 0, & f(x) < 0 \text{ වීම.} \end{cases}$$

$$\therefore f(x) + |f(x)| > 0 \text{ ම නම් පමණක් } f(x) > 0. \text{ (5)}$$

$$\therefore f(x) + |f(x)| > 0 \text{ තෘප්ත කරන තාත්වික අගයන්}$$

$$\Leftrightarrow -\frac{1}{4} < x < 0 \text{ or } x > 2. \quad (5) + (5)$$

15

(b)

$x > 0$ සඳහා;

$$36 = xy + \frac{3}{8}\pi x^2 \quad (10) \text{ පරිවර්තනය කළේ}$$

$$\therefore y = \frac{36}{x} - \frac{3}{8}\pi x, \quad x > 0 \text{ සඳහා}$$

$$p = 2x + 2y + 2\left(\frac{3}{8}\pi x\right) \quad (10)$$

$$= 2x + 2\left(\frac{36}{x} - \frac{3}{8}\pi x\right) + \frac{3}{4}\pi x$$

$$\therefore p = 2x + \frac{72}{x} \quad (5) \text{ ආලෝකය සලකා බලන්න.}$$

$$\frac{dp}{dx} = 2 - \frac{72}{x^2}; \quad x > 0.$$

$$(5) \text{ ආලෝකය සලකා බලන්න.}$$

$$\frac{dp}{dx} = 0 \Leftrightarrow x = 6. \quad (5) \text{ } x \text{ හි අගය}$$

$0 < x < 6$ සඳහා $\frac{dp}{dx} < 0$ සහ $x > 6$ සඳහා $\frac{dp}{dx} > 0$.
 } මෙහිදී $x = 6$ වන විට p අවම වේ.
 @. @. @.

$$\therefore x = 6 \text{ වීම } p \text{ අවම වේ.} \quad (5)$$

40

හැරවුම් ලක්ෂණ දී:

$f'(x)=0 \Leftrightarrow x=-1 \quad x=\frac{1}{2}$ (5) ලකුණ

	$-\infty < x < -1$	$-1 < x < 0$	$0 < x < \frac{1}{2}$	$\frac{1}{2} < x < 2$	$2 < x < \infty$
$f'(x)$ හි ලකුණ	(-)	(+)	(+)	(-)	(-)
$f(x)$	අඩු වේ	වැඩි වේ	වැඩි වේ	අඩු වේ	අඩු වේ

වැඩි වේ අඩු වේ

දිශානුකූලව

(5) (5) (5) (5) (5)

$\therefore f(x)$ යන්න $[-1, 0]$ හා $(0, \frac{1}{2}]$ මත වැඩි වන අතර $(-\infty, -1], [\frac{1}{2}, 2)$ හා $(2, \infty)$ මත අඩු වේ.

ප්‍රායෝගිකව වැඩි වන කොටස $[-1, 0]$ හා $(0, \frac{1}{2}]$ වන බැවින් -10 හි ඇති අගය -5 හි ඇති අගයට වඩා වැඩි වේ. $\therefore$ ප්‍රතිචාරය -5 වේ.

30

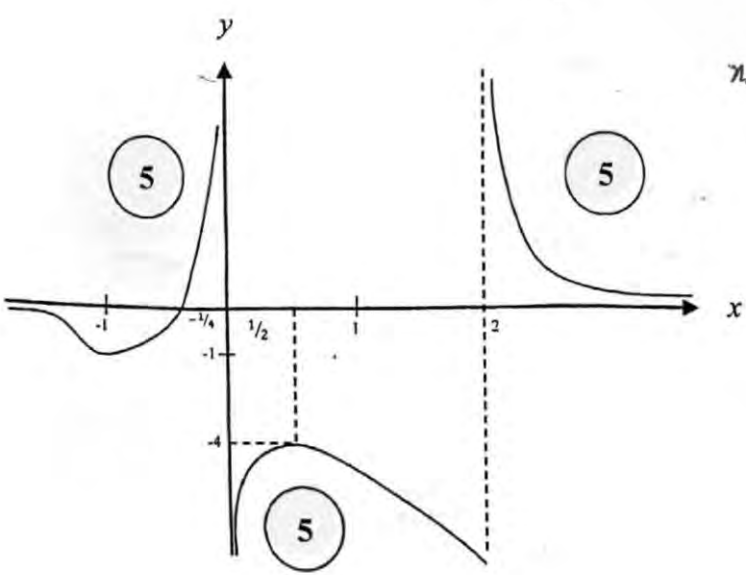
හැරවුම් ලක්ෂණ: $(\frac{1}{2}, -4)$ ස්ථානීය උපරිමයක් වේ. (5)
 $(-1, -1)$ ස්ථානීය අවමයක් වේ. (5)

x-අන්තඃකේතය: $(-\frac{1}{4}, 0)$ (5)

තිරස් ස්පර්ශෝත්මය: $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = 0 \therefore y = 0$ (5)

සිරස් ස්පර්ශෝත්මය: $x = 0$ හා $x = 2$. (5)

අවමය $(-1, -1)$ උපරිමය $(\frac{1}{2}, -4)$
 අන්තඃකේතය $(-\frac{1}{4}, 0)$
 තිරස් ස්පර්ශෝත්මය $y = 0$
 සිරස් ස්පර්ශෝත්මය $x = 0, x = 2$
 අගය -10 හි ඇති අගය -5 හි ඇති අගයට වඩා වැඩි වේ.

40

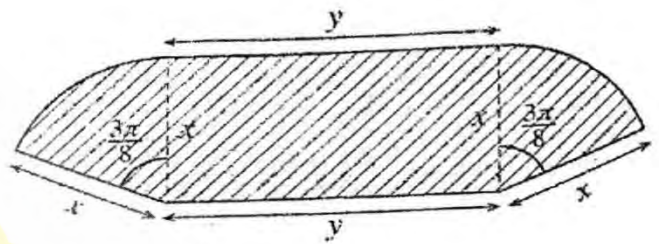
14.(a) $x \neq 0, 2$ සඳහා $f(x) = \frac{4x+1}{x(x-2)}$ යැයි ගනිමු.

$x \neq 0, 2$ සඳහා $f(x)$ හි ව්‍යුත්පන්නය, $f'(x)$ යන්න $f'(x) = -\frac{2(2x-1)(x+1)}{x^2(x-2)^2}$ මගින් දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න.

ඒ නමින්, $f(x)$ වැඩි වන ප්‍රාන්තර හා $f(x)$ අඩු වන ප්‍රාන්තර සොයන්න.

ස්පර්ශෝන්ද්‍රාංශ, x -අන්තඃකෝණය හා හැරුම් ලක්ෂ්‍ය දක්වමින් $y = f(x)$ හි ප්‍රස්ථාරයේ දළ සටහනක් අඳින්න. මෙම ප්‍රස්ථාරය භාවිතයෙන්, $f(x) + |f(x)| > 0$ අසමානතාව තෘප්ත කරන x හි සියලුම තාත්වික අගයන් සොයන්න.

(b) යාබද රූපයෙහි අඳුරු කළ S වෙදෙසින් සාප්තෝණාස්‍රයකින් හා තේන්ද්‍රයෙහි $\frac{3\pi}{8}$ ක කෝණයක් ආසාදනය කරන වෘත්තයක කේන්ද්‍රික ඛණ්ඩ දෙකකින් සමන්විත ගෙවත්තක් දැක්වේ. එහි මාන, මීටරවලින්, රූපයෙහි දක්වා ඇත. S හි වර්ගඵලය 36 m^2 බව දී ඇත. S හි පරිමිතිය $p \text{ m}$ යන්න $x > 0$ සඳහා $p = 2x + \frac{72}{x}$ මගින් දෙනු ලබන බව ද, $x = 6$ විට p අවම වන බව ද පෙන්වන්න.

(a)

$$x \neq 0, 2, \text{ සඳහා } f(x) = \frac{4x+1}{x(x-2)}$$

$$\text{එවිට, } f'(x) = \frac{4x(x-2) - (4x+1)(x-2+x)}{x^2(x-2)^2}$$

$$= -\frac{2(2x^2+x-1)}{x^2(x-2)^2}$$

$$= -\frac{2(2x-1)(x+1)}{x^2(x-2)^2}, \quad x \neq 0, 2 \text{ සඳහා.}$$

5

ආරක්ෂක

25

තාත්වික කොටස් සමාන කිරීම මගින්

$$\sqrt{2} \cos \frac{\pi}{12} = \frac{1+\sqrt{3}}{2}$$

$$\therefore \cos \frac{\pi}{12} = \frac{1+\sqrt{3}}{2\sqrt{2}} \quad (5)$$

05

(c)

$n \in \mathbb{Z}^+$ හා $\theta \neq 2k\pi \pm \frac{\pi}{2}$ සඳහා $\cos \theta$ අවම වශයෙන් ඉහළ යයි.

$$(1+i \tan \theta)^n = \frac{1}{\cos^n \theta} (\cos \theta + i \sin \theta)^n \quad (5)$$

$$= \sec^n \theta (\cos n\theta + i \sin n\theta) \quad \dots \dots \dots (1) \quad (5)$$

10

$$(1-i \tan \theta)^n = (1+i \tan(-\theta))^n$$

$$= \sec^n(-\theta) [\cos n(-\theta) + i \sin n(-\theta)] \quad \leftarrow (5) \text{ ඉහළ යයි.}$$

$$= \sec^n \theta (\cos n\theta - i \sin n\theta) \quad \dots \dots \dots (2)$$

(1) හා (2) මගින් $(1+i \tan \theta)^n + (1-i \tan \theta)^n = 2 \sec^n \theta \cos n\theta$ ලැබේ. (5) 10

$$z = i \tan \left(\frac{\pi}{10} \right) \text{ මගින්}$$

$$(1+z)^{25} + (1-z)^{25} = \left(1+i \tan \left(\frac{\pi}{10} \right) \right)^{25} + \left(1-i \tan \left(\frac{\pi}{10} \right) \right)^{25}$$

$$= 2 \sec^{25} \left(\frac{\pi}{10} \right) \cos 25 \left(\frac{\pi}{10} \right) \quad (5)$$

$$= 0, \text{ as } \cos 25 \left(\frac{\pi}{10} \right) = \cos \frac{\pi}{2} = 0. \quad (5) \text{ } \leftarrow \text{0 වන සෑදීම}$$

10

15.(a) සියලු $x \in \mathbb{R}$ සඳහා $x^4 + 3x^3 + 4x^2 + 3x + 1 = A(x^2 + 1)^2 + Bx(x^2 + 1) + Cx^2$ වන පරිදි A, B හා C නියතයන් හි අගයන් සොයන්න.

ඒ නිසි, $\frac{x^4 + 3x^3 + 4x^2 + 3x + 1}{x(x^2 + 1)^2}$ යන්න සිත්ත භාවිතයෙන් ලියා දක්වා,

$$\int \frac{x^4 + 3x^3 + 4x^2 + 3x + 1}{x(x^2 + 1)^2} dx \text{ සොයන්න.}$$

(b) $I = \int_0^{\frac{1}{4}} \sin^{-1}(\sqrt{x}) dx$ යැයි ගනිමු. $I = \frac{\pi}{24} - \frac{1}{2} \int_0^{\frac{1}{4}} \sqrt{\frac{x}{1-x}} dx$ බව පෙන්වා ඒ නිසි, I අගයන්න.

(c) $\frac{d}{dx}(x \ln(x^2 + 1) + 2 \tan^{-1} x - 2x) = \ln(x^2 + 1)$ බව පෙන්වන්න.

ඒ නිසි, $\int \ln(x^2 + 1) dx$ සොයා, $\int_0^1 \ln(x^2 + 1) dx = \frac{1}{2}(\ln 4 + \pi - 4)$ බව පෙන්වන්න.

a නියතයක් වන $\int_0^a f(x) dx = \int_0^a f(a-x) dx$ ප්‍රතිඵලය භාවිතයෙන්

$$\int_0^1 \ln[(x^2 + 1)(x^2 - 2x + 2)] dx \text{ හි අගය සොයන්න.}$$

(a)

$$\begin{aligned} x^4 + 3x^3 + 4x^2 + 3x + 1 &= A(x^2 + 1)^2 + Bx(x^2 + 1) + Cx^2 \\ &= A(x^4 + 2x^2 + 1) + B(x^3 + x) + Cx^2 \end{aligned}$$

x හි බලවල සංගුණක සැසඳූ විට;

$$x^0: 1 = A$$

$$x: 3 = B$$

$$x^2: 4 = 2A + C$$

$$\textcircled{\cancel{5}} + \textcircled{\cancel{5}}$$

$$x^3: 3 = B$$

$$x^4: 1 = A$$

$$\therefore A = 1, B = 3 \text{ හා } C = 2.$$

$$\textcircled{5} \quad \textcircled{5}$$

5

15

A, B, C ව පොදු ගුණක

සමාන වීමේදී
(x²+1) ට අනුපාත
අනුපාත
විචල්යය

$$\frac{x^4 + 3x^3 + 4x^2 + 3x + 1}{x(x^2 + 1)^2} = \frac{1}{x} + \frac{3}{x^2 + 1} + \frac{2x}{(x^2 + 1)^2}$$

(5) විචල්යය අනුපාත වීමට

$$\int \frac{x^4 + 3x^3 + 4x^2 + 3x + 1}{x(x^2 + 1)^2} dx = \int \frac{1}{x} dx + 3 \int \frac{1}{x^2 + 1} dx + 2 \int \frac{x}{(x^2 + 1)^2} dx \quad (5)$$

* අඩු අංකයක්
විචල්යය

$$= \ln|x| + 3 \tan^{-1} x - \frac{1}{x^2 + 1} + E,$$

මෙහි E යනු අනිමත නියතයක් වේ.

(5) (5) (5) (5)

මුළු ප්‍රතිඵලය

අ, B, C ගුණක
විචල්යය
විචල්යය

විචල්යය

(b)

$$I = \int_0^{\frac{1}{4}} \sin^{-1}(\sqrt{x}) dx$$

$$= x \sin^{-1}(\sqrt{x}) \Big|_0^{\frac{1}{4}} - \int_0^{\frac{1}{4}} x \cdot \frac{1}{\sqrt{1-x}} \cdot \frac{1}{2\sqrt{x}} dx \quad (10)$$

මෙහි විචල්යය

$$= \frac{1}{4} \cdot \frac{\pi}{6} - \frac{1}{2} \int_0^{\frac{1}{4}} \sqrt{\frac{x}{1-x}} dx$$

$$= \frac{\pi}{24} - \frac{1}{2} \int_0^{\frac{1}{4}} \sqrt{\frac{x}{1-x}} dx$$

x = sin²θ වෙත.

√x = sin θ යැයි ගනිමු. එවිට dx = 2 sin θ cos θ dθ

(5)

$$x = 0 \text{ විට } \theta = 0.$$

$$x = \frac{1}{4} \text{ විට } \theta = \frac{\pi}{6} \quad (5)$$

$$\int_0^{\frac{1}{4}} \sqrt{\frac{x}{1-x}} dx = \int_0^{\frac{\pi}{6}} \frac{\sin \theta}{\cos \theta} 2 \sin \theta \cos \theta d\theta \quad (5)$$

විචල්යය

$$= \int_0^{\frac{\pi}{6}} (1 - \cos 2\theta) d\theta \quad (5)$$

$$= \left(\theta - \frac{1}{2} \sin 2\theta \right) \Big|_0^{\frac{\pi}{6}} \quad (5)$$

$$= \frac{\pi}{6} - \frac{1}{2} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$= \frac{\pi}{6} - \frac{\sqrt{3}}{4} \quad (5)$$

$$\therefore I = \frac{\pi}{24} - \frac{1}{2} \left(\frac{\pi}{6} - \frac{\sqrt{3}}{4} \right) = -\frac{\pi}{24} + \frac{\sqrt{3}}{8} = \frac{3\sqrt{3} - \pi}{24}$$

(5) ඵලදායී ගුණකය යනු...

35

(c)

$$\frac{d}{dx} (x \ln(x^2 + 1) + 2 \tan^{-1} x - 2x)$$

$$= x \left(\frac{1}{x^2 + 1} \right) (2x) + \ln(x^2 + 1) + \frac{2}{1 + x^2} - 2 \quad (10)$$

$$= \ln(x^2 + 1) + \frac{2x^2 + 2 - 2(1 + x^2)}{1 + x^2}$$

= 0

$$= \ln(x^2 + 1) \quad (5) \text{ ගුණකය බව}$$

15

$$\int \ln(x^2 + 1) dx = x \ln(x^2 + 1) + 2 \tan^{-1} x - 2x + C, \text{ මෙහි } C \text{ යනු අහිමන නියතයක් වේ.} \quad (5)$$

$$\therefore \int_0^1 \ln(x^2 + 1) dx = \ln 2 + 2 \left(\frac{\pi}{4} \right) - 2 \quad (5)$$

$$= \ln 2 + \frac{\pi}{2} - 2$$

$$= \frac{1}{2} (2 \ln 2 + \pi - 4)$$

$$= \frac{1}{2} (\ln 4 + \pi - 4) \quad (5) \text{ ඵලදායී ගුණකය යනු...}$$

15

$$\int_0^1 \ln[(x^2 + 1)(x^2 - 2x + 2)] dx$$

$$= \int_0^1 \ln(x^2 + 1) + \int_0^1 \ln(x^2 - 2x + 2) dx$$

5 ලකුණක් ලබා ගන්න.

උදා, $\int_0^1 \ln(x^2 - 2x + 2) dx$

$$= \int_0^1 \ln((1-x)^2 - 2(1-x) + 2) dx$$

$$= \int_0^1 \ln(x^2 + 1) dx \quad 5$$

$$\therefore \int_0^1 \ln[(x^2 + 1)(x^2 - 2x + 2)] dx = 2 \int_0^1 \ln(x^2 + 1) dx$$

$$= \ln 4 + \pi - 4 \quad 5$$

16. $P \equiv (x_1, y_1)$ ද l යනු $ax+by+c=0$ මගින් දෙනු ලබන සරල රේඛාව ද යැයි ගනිමු. P ලක්ෂ්‍යය හරහා යන හා l උම්බ වූ රේඛාව මත ඕනෑම ලක්ෂ්‍යයක ඛණ්ඩාංක (x_1+at, y_1+bt) මගින් දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න: මෙහි $t \in \mathbb{R}$ වේ.

P හි සිට l උම්බ දුර $\frac{|ax_1+by_1+c|}{\sqrt{a^2+b^2}}$ බව අපෝහනය කරන්න.

l යනු $x+y-2=0$ සරල රේඛාව යැයි ගනිමු. $A \equiv (0, 6)$ හා $B \equiv (3, -3)$ ලක්ෂ්‍ය l හි දෙපස පිහිටන බව පෙන්වන්න.

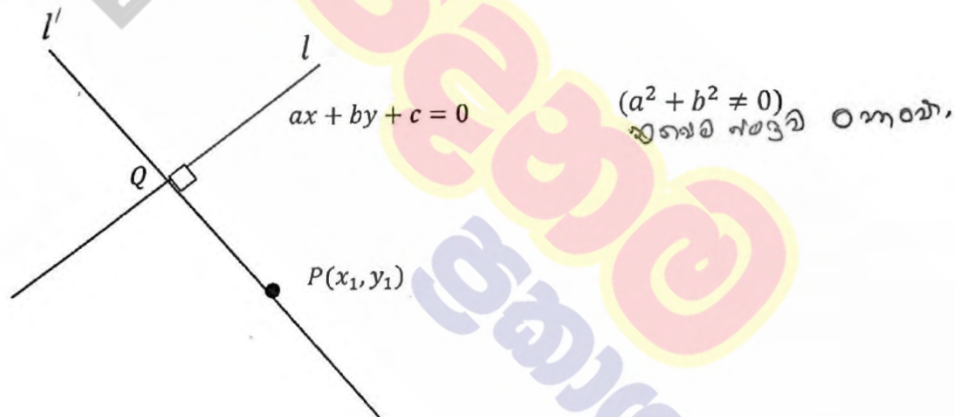
l හා AB රේඛාව අතර සුළු කෝණය සොයන්න.

l ස්පර්ශ කරන, පිළිවෙළින් A හා B කේන්ද්‍ර සහිත S_1 හා S_2 වෘත්තවල සමීකරණ සොයන්න.

l හා AB රේඛාවේ ඡේදන ලක්ෂ්‍යය C යැයි ගනිමු. C හි ඛණ්ඩාංක සොයන්න.

S_1 හා S_2 ට C හරහා වූ අනෙක් පොදු ස්පර්ශකයේ සමීකරණය ද සොයන්න.

මූල ලක්ෂ්‍යය හරහා යන, S_1 හි පරිධිය සම්පූර්ණ කරන හා S_2 ට ප්‍රලම්බ වූ වෘත්තයේ සමීකරණය $3x^2+3y^2-38x-22y=0$ බව පෙන්වන්න.

l' හි සමීකරණය: $y - y_1 = \frac{b}{a} (x - x_1)$.

5 l හි a හි ද්‍රව්‍යය

$\therefore \frac{y - y_1}{b} = \frac{x - x_1}{a} = t$ (ලෙස ගනිමු)

5 වර්ගය

එවිට, $x = x_1 + at, y = y_1 + bt$

5 අලුත් ලක්ෂ්‍යය

($a=0$ හා $b \neq 0$ හෝ $a \neq 0$ හා $b=0$ විට ද මෙය වලංගු වේ.)

l හා l' හි ඡේදන ලක්ෂ්‍යය $Q \equiv (x_2, y_2) \equiv (x_1 + at_1, y_1 + bt_1)$ යැයි ගනිමු.

Q , l මත බැවින් $a(x_1 + at_1) + b(y_1 + bt_1) + c = 0$.

$$\therefore t_1 = -\frac{(ax_1 + by_1 + c)}{a^2 + b^2} \quad (5) \text{ දැනගන්න}$$

P සිට l ට ලම්බ දුර $= PQ$

$$= \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2} \quad (5) \text{ දුර සෑදීම}$$

$$= \sqrt{a^2 t_1^2 + b^2 t_1^2}$$

$$= \sqrt{a^2 + b^2} |t_1|. \quad (5) \text{ දැනගන්න}$$

$$= \sqrt{a^2 + b^2} \cdot \frac{|ax_1 + by_1 + c|}{(a^2 + b^2)}$$

$$= \frac{|ax_1 + by_1 + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}} \quad (5)$$

$$l: x + y - 2 = 0$$

$$(0 + 6 - 2)(3 - 3 - 2) = -8 < 0 \quad (5)$$

(5) දැනගන්න

(-7) 470
8 නැතිවීම

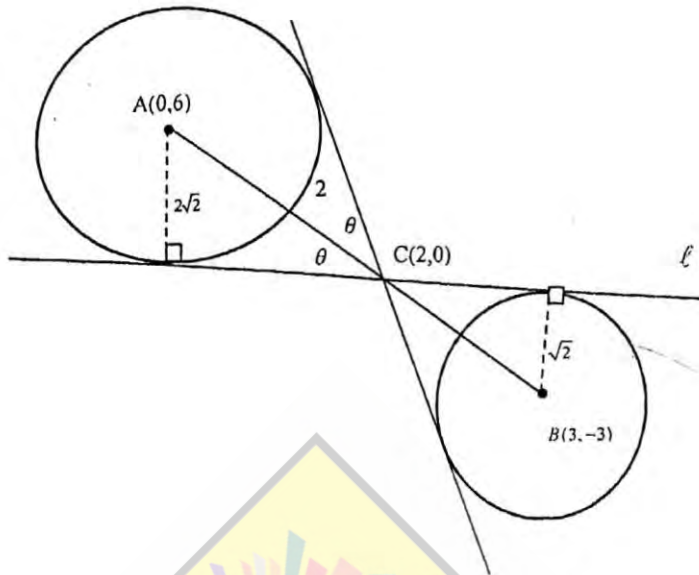
$\therefore A$ හා B , l හි දෙපස පිහිටයි.

$$AB \text{ හි අනුක්‍රමණය} = -3 \quad (5)$$

l හා AB අතර සුළු කෝණය

$$\tan \theta = \left| \frac{-1 - (-3)}{1 + (-1)(-3)} \right| \quad (5) \text{ ඉහත අගය භාවිත කරමින්}$$

$$\therefore \theta = \tan^{-1} \left(\frac{1}{2} \right) \quad (5)$$

S_1 හි අරය = $\frac{|0+6-2|}{\sqrt{2}} = 2\sqrt{2}$ හා S_2 හි අරය = $\frac{|3-3-2|}{\sqrt{2}} = \sqrt{2}$ වේ.

වෙනත් කොටස
002 0.2.2

$\therefore S_1 : x^2 + (y-6)^2 = 8$ (5)
 එනම්, $x^2 + y^2 - 12y + 28 = 0$.
 $S_2 : (x-3)^2 + (y+3)^2 = 2$ (5)
 එනම්, $x^2 + y^2 - 6x + 6y + 16 = 0$

$AC : CB = 2\sqrt{2} : \sqrt{2} = 2 : 1$ (5) අනුපාතය වේ.

$\therefore C \equiv \left(\frac{6+0}{3}, \frac{-6+6}{3}\right) = (2,0)$ (5) * C හි මධ්‍යස්ථ ලක්ෂ්‍යය වේ.

m යනු අනෙක් පොදු ස්පර්ශකයේ අනුක්‍රමණය යැයි ගනිමු.

$\therefore \tan \theta = \frac{1}{2} = \frac{|m - (-3)|}{|1 + m(-3)|}$ (5)

$\Leftrightarrow 1 - 3m = 2m + 6$ හෝ $3m - 1 = 2m + 6$
 $\Leftrightarrow m = -1$ හෝ $m = 7$

$\therefore m = 7$. (5)

$\therefore$ අවශ්‍ය සමීකරණය වන්නේ $y - 0 = 7(x - 2)$. (5)

එනම්, $7x - y - 14 = 0$.

$$S \equiv x^2 + y^2 + 2gx + 2fy + c = 0$$

S මූල ලක්ෂ්‍යය හරහා යන බැවින් $c = 0$.

(5)

S යන්න S_1 හි පරිධිය සමවිෂේද කරන බැවින් පොදු ජ්‍යාය A හරහා යයි.

$$\text{පොදු ජ්‍යාය වන්නේ } S - S_1 \equiv 2gx + (2f + 12)y - 28 = 0$$

(5)

එවිට $A \equiv (0, 6)$ යන්න $S - S_1 = 0$ මත බැවින්,

$$(2f + 12)(6) - 28 = 0.$$

(5)

$$(f + 6)(3) - 7 = 0, \text{ එවිට } f = -\frac{11}{3}.$$

(5)

S යන්න S_2 ට ප්‍රලම්බ බැවින්, $2g(-3) + 2f(3) = 0 + 16$.

(5)

$$\therefore -3g + 3\left(\frac{-11}{3}\right) = 8, \Rightarrow g = -\frac{19}{3}.$$

(5)

$\therefore$ අවශ්‍ය වෘත්තයේ සමීකරණය;

$$x^2 + y^2 + 2\left(\frac{-19}{3}\right)x + 2\left(\frac{-11}{3}\right)y = 0$$

(5)

$$\text{එනම්, } 3x^2 + 3y^2 - 38x - 22y = 0.$$

17. (a) $\cos A, \cos B, \sin A$ හා $\sin B$ ඇසුරෙන් $\cos(A+B)$ හා $\cos(A-B)$ ලියා දක්වන්න.

ඒ නඹන්, $\cos C + \cos D = 2 \cos\left(\frac{C+D}{2}\right) \cos\left(\frac{C-D}{2}\right)$ බව පෙන්වන්න.

$\cos C - \cos D = -2 \sin\left(\frac{C+D}{2}\right) \sin\left(\frac{C-D}{2}\right)$ බව අපෝහනය කරන්න.

$\cos 9x + \cos 7x + \cot x (\cos 9x - \cos 7x) = 0$ සමීකරණය විසඳන්න.

(b) සුපුරුදු අංකනයෙන්, ABC ත්‍රිකෝණයක් සඳහා කෝසයින නීතිය ප්‍රකාශ කර සාධනය කරන්න.

$n \in \mathbb{Z}$ සඳහා $x \neq n\pi + \frac{\pi}{2}$ යැයි ගනිමු. $\sin 2x = \frac{2 \tan x}{1 + \tan^2 x}$ බව පෙන්වන්න.

ABC ත්‍රිකෝණයක $AB = 20$ cm, $BC = 10$ cm හා $\sin 2B = \frac{24}{25}$ බව දී ඇත.

එවැනි වෙනත් ත්‍රිකෝණ දෙකක් තිබෙන බව පෙන්වා, ඒ එක එකක් සඳහා AC හි දිග සොයන්න.

(c) $\sin^{-1}\left[\frac{1+e^{-2x}}{2}\right] + \tan^{-1}(e^x) = \tan^{-1}(2)$ සමීකරණය විසඳන්න.

(a)

$$\cos(A+B) = \cos A \cos B - \sin A \sin B \quad \longrightarrow \quad \textcircled{1} \quad \textcircled{5}$$

$$\cos(A-B) = \cos A \cos B + \sin A \sin B \quad \longrightarrow \quad \textcircled{2} \quad \textcircled{5}$$

$$\textcircled{1} + \textcircled{2}$$

$$\cos(A+B) + \cos(A-B) = 2 \cos A \cos B \quad \textcircled{5}$$

$A+B=C$ හා $A-B=D$, ලෙස ගැනීමෙන් $A = \frac{C+D}{2}$, $B = \frac{C-D}{2}$ වේ.

$$\therefore \cos C + \cos D = 2 \cos\left(\frac{C+D}{2}\right) \cos\left(\frac{C-D}{2}\right). \quad \textcircled{5}$$

ඇත්, $\cos C - \cos D = \cos C + \cos(\pi - D)$ $\textcircled{5}$ + $\cos D - \cos D$ කිරීමට
ලිය $(3\pi - D)$ ඉවත් කර
අවශ්‍යතාව අදාලයට
ගොඩ වුවමනට @ නැත

$$= 2 \cos\left(\frac{C+(\pi-D)}{2}\right) \cos\left(\frac{C-(\pi-D)}{2}\right)$$

$$= 2 \sin\left(\frac{D-C}{2}\right) \sin\left(\frac{C+D}{2}\right)$$

$$= -2 \sin\left(\frac{C-D}{2}\right) \sin\left(\frac{C+D}{2}\right). \quad \textcircled{5}$$

$$\cos 9x + \cos 7x + \cot x (\cos 9x - \cos 7x) = 0 \quad (\sin x \neq 0)$$

$$\therefore 2 \cos 8x \cos x + \frac{\cos x}{\sin x} (-2 \sin 8x \sin x) = 0 \quad (5) \text{ අනුගත කරමු ලිඛීම}$$

$$\therefore \cos x = 0 \text{ හෝ } (\cos 8x - \sin 8x) = 0 \quad (5) \text{ වෙනම ලියමු ප්‍රධානතාවය වේ වැඩි වේ.}$$

$$\therefore \cos x = 0 \text{ හෝ } \tan 8x = 1.$$

$$x = 2m\pi \pm \frac{\pi}{2}; m \in \mathbb{Z} \text{ හෝ } 8x = n\pi + \frac{\pi}{4}; n \in \mathbb{Z}.$$

$$x = 2m\pi \pm \frac{\pi}{2}; m \in \mathbb{Z} \text{ හෝ } x = \frac{n\pi}{8} + \frac{\pi}{32}; n \in \mathbb{Z}.$$

ආවර්ත වෙනම ලියමු

(5) (5)

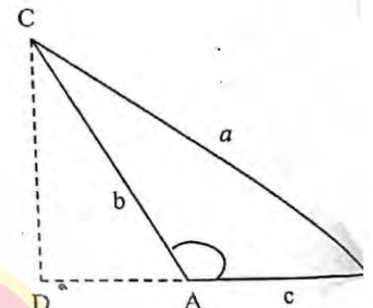
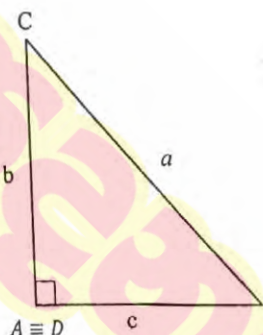
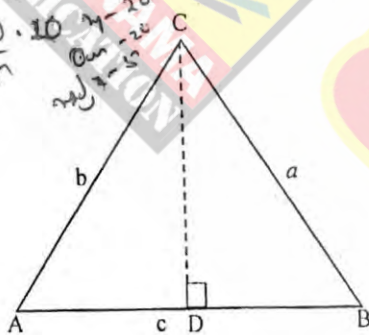
(b)

කෝසයින් නීතිය: ABC ත්‍රිකෝණයක් යැයි ගන්න

(5)

$$\text{එවිට } a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos A.$$

අවස්ථා 3
1. අව - 10
2. අ - 5
3. අ - 5

සාධනය: එවිට පයිතගරස් ප්‍රමේයයෙන්,

$$BC^2 = BD^2 + DC^2$$

(1)

(5)

(i) අවස්ථාව A හි කෝණයක් වීම;

$$DC = b \sin A$$

$$DB = c - b \cos A$$

(5)

(ii) අවස්ථාව A මහා කෝණයක් වීම;

$$DC = b \sin(\pi - A) = b \sin A$$

$$DB = c + b \cos(\pi - A) = c - b \cos A$$

(5)

$$\therefore \text{මෙම අවස්ථා දෙකම සඳහා, } (1) \text{ මගින් } a^2 = b^2 \sin^2 A + (c - b \cos A)^2$$

$$= b^2 \sin^2 A + c^2 - 2bc \cos A + b^2 \cos^2 A$$

$$= b^2 + c^2 - 2bc \cos A \quad (\because \sin^2 A + \cos^2 A = 1)$$

$A = \frac{\pi}{2}$ විටදී, $\cos A = 0$ බැවින් මෙම අවස්ථාවට ද වලංගු වේ.

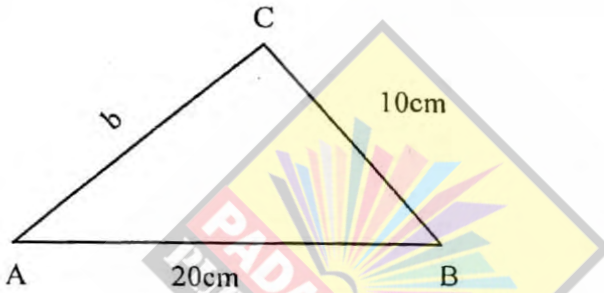
(5)

$x \neq n\pi + \frac{\pi}{2}$ යැයි ගනිමු. ($\cos x \neq 0$)

$$\sin 2x = \frac{2 \sin x \cos x}{\cos^2 x} \times \cos^2 x \quad (5)$$

$$= \frac{2 \tan x}{\sec^2 x}$$

$$= \frac{2 \tan x}{1 + \tan^2 x} \quad (5)$$

$\sin 2B = \frac{24}{25} \Rightarrow B$ සුළු කෝණයකි.

$$\therefore \frac{2t}{1+t^2} = \frac{24}{25}, \text{ මෙහි } t = \tan B \quad (5)$$

$$12t^2 - 25t + 12 = 0$$

$$(4t-3)(3t-4) = 0$$

$$t = \frac{3}{4} \text{ හෝ } \frac{4}{3}$$

$$(5) + (5)$$

$\therefore B$ සඳහා වෙනස් විසඳුම් දෙකකි.

$\therefore$ එවැනි වෙනස් ත්‍රිකෝණ දෙකක් තිබේ.

විෂංගීය විසඳුමක් ලෙස $\Delta 70$ වැනි ලෙස

15

B සහ $\cos B = \frac{3}{5}$ හෝ $\cos B = \frac{4}{5}$

$$\cos B = \frac{3}{5} \text{ විට; } AC^2 = (20)^2 + 10^2 - 2(20)(10)\left(\frac{3}{5}\right) \Rightarrow AC = 2\sqrt{65} = \sqrt{260} \quad (5)$$

කෝණය 1 ඒකාංශය වීමට

$$\cos B = \frac{4}{5} \text{ විට; } AC^2 = (20)^2 + (10)^2 - 2(20)(10)\left(\frac{4}{5}\right) \Rightarrow AC = 6\sqrt{5} = \sqrt{180} \quad (5)$$

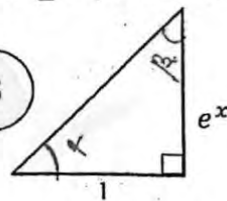
කෝණය 2 ඒකාංශය වීමට

(c)

$\alpha = \sin^{-1}(1+e^{-2x})^{\frac{1}{2}}$ යැයි ගනිමු. $(1+e^{-2x})^{\frac{1}{2}} > 0$ බැවින් α සුළු කෝණයකි.

$$\text{එවිට } \sin \alpha = (1+e^{-2x})^{\frac{1}{2}} = \frac{e^x}{\sqrt{1+(e^x)^2}} \quad (5)$$

$$\therefore \tan \alpha = e^x \quad (5)$$

කෝණය 1 ඒකාංශය වීමට

එවිට, දෙන ලද සමීකරණය $\alpha + \alpha = \lambda$ වේ.

$$\therefore \frac{2 \tan \alpha}{1 - \tan^2 \alpha} = \tan \lambda \quad (5)$$

$$\Rightarrow \frac{2e^x}{1 - e^{2x}} = 2 \quad (5)$$

$$\Rightarrow e^x = 1 - e^{2x}$$

$$\Rightarrow e^{2x} + e^x - 1 = 0$$

$$\Rightarrow e^x = \frac{-1 \pm \sqrt{5}}{2} \quad (5)$$

$e^x > 0$ බැවින්, (-) ලකුණ ගත නොහැක.

$$\therefore e^x = \frac{-1 + \sqrt{5}}{2} \quad (5) \quad \text{හරහැර}$$

$$\therefore x = \ln \left(\frac{\sqrt{5} - 1}{2} \right). \quad (5)$$

දෙන ලද සමීකරණය මෙම x අගය තෘප්ත කරයි.

$$\sin^{-1} \left(\frac{1+e^{-2x}}{2} \right)^{-\frac{1}{2}} + \tan^{-1} \left(\frac{e^x}{\beta} \right) = \tan^{-1} \frac{2}{\alpha}$$

$$\sin \alpha = \left(\frac{1+e^{-2x}}{2} \right)^{-\frac{1}{2}}$$

$$= \left(1 + \frac{1}{e^{2x}} \right)^{-\frac{1}{2}}$$

$$\left(\frac{e^{2x}+1}{e^{2x}} \right)^{-\frac{1}{2}}$$

$$\sin \alpha = \frac{e^{2x}}{\sqrt{e^{2x}+1}}$$

$$\alpha + \beta = \alpha$$

$$\tan(\alpha + \beta) = \tan \alpha$$

$$\frac{\tan \alpha + \tan \beta}{1 - \tan \alpha \tan \beta} = \tan \alpha$$

$$\frac{e^x + e^{\alpha}}{1 - e^{2x}} = 2$$

$$\sin \alpha = \left(1 + e^{-2x} \right)^{-\frac{1}{2}}$$

$$= \frac{1}{\sqrt{1+e^{-2x}}}$$

$$= \frac{e^x}{\sqrt{(1+e^{-2x})e^{2x}}}$$

$$= \frac{e^x}{\sqrt{e^{2x}+1}}$$

$$\sin \alpha = \frac{e^x}{\sqrt{e^{2x}+1}}$$

$$\tan \beta = e^x \quad \tan \alpha = 2$$

$$\sin \alpha = \frac{e^{2x}}{1+e^{2x}}$$

$$\cos \alpha = \frac{1}{1+e^{2x}}$$

$$\tan \alpha = \frac{e^{2x}}{1} = e^{2x}$$

$$2(e^x)^2 + 2e^x - 2 = 0$$

$$(e^x)^2 + e^x - 1 = 0$$

$$e^x = t$$

$$t^2 + t - 1 = 0$$

$$t = \frac{-1 \pm \sqrt{1-4(-1)}}{2}$$

$$t = \frac{-1 \pm \sqrt{5}}{2}$$

$$t > 0$$

$$t = \frac{\sqrt{5}-1}{2}$$

$$e^x = \frac{\sqrt{5}-1}{2}$$

$$x = \ln \left(\frac{\sqrt{5}-1}{2} \right) //$$

$$2|x+2| + |x| \leq 4$$

$$2|x+1| + |x| \leq 2$$

$$2|x+1| \leq 2 - |x|$$

උසස් පෙළ සඳහා ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

(අ.පො.ස) උසස් පෙළ 12-13 ශ්‍රේණි - කෙටි සටහන් සිංහල මාධ්‍ය

විද්‍යා - ගණිත

- 12 සාමාන්‍ය තොරතුරු තාක්ෂණය
- 12-13 රසායන විද්‍යාව - 1
- 12-13 රසායන විද්‍යාව - 2
- 12-13 රසායන විද්‍යාව - 3
- 12-13 රසායන විද්‍යාව - 4
- 12-13 රසායන විද්‍යාව - 5
- 12-13 භෞතික විද්‍යාව - 1
- 12-13 භෞතික විද්‍යාව - 2
- 12-13 භෞතික විද්‍යාව - 3
- 12-13 භෞතික විද්‍යාව - 4
- 12-13 භෞතික විද්‍යාව - 5
- 12-13 ජීව විද්‍යාව - 1
- 12-13 ජීව විද්‍යාව - 2
- 12-13 ජීව විද්‍යාව - 3
- 12-13 ජීව විද්‍යාව - 4
- 12-13 ජීව විද්‍යාව - 5
- 12-13 ජීව විද්‍යාව - 6 (ක්‍රියාකාරී මානවයා)
- 12-13 ජීව විද්‍යාව - 7 (ක්‍රියාකාරී ශාකය)
- 12-13 කෘෂි විද්‍යාව - 1
- 12-13 කෘෂි විද්‍යාව - 2
- 12-13 කෘෂි විද්‍යාව - 3
- 12-13 කෘෂි විද්‍යාව - 4

ව්‍යාපාරික

- 12 ගිණුම්කරණය
- 13 ගිණුම්කරණය
- 12 ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය
- 13 ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය
- 12 ආර්ථික විද්‍යාව
- 13 ආර්ථික විද්‍යාව - 1
- 13 ආර්ථික විද්‍යාව - 2

කලා

- 12 සිංහල
- 13 සිංහල
- 12 දේශපාලන විද්‍යාව
- 13 දේශපාලන විද්‍යාව
- 12 ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය
- 13 ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය
- 12 ඉන්දියානු ඉතිහාසය
- 13 ඉන්දියානු ඉතිහාසය
- 12 භූගෝල විද්‍යාව
- 13 භූගෝල විද්‍යාව
- 12 බෞද්ධ ශිෂ්ටාචාරය
- 13 බෞද්ධ ශිෂ්ටාචාරය
- 12 සන්නිවේදන හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය
- 13 සන්නිවේදන හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය

Grade 12-13 - Short Notes

English Medium

- 12 Accounting
- 13 Accounting
- 12 Business Studies
- 13 Business Studies
- 12 Economics

12-13 ශ්‍රේණි - ප්‍රශ්නෝත්තර

සිංහල මාධ්‍ය

- සාමාන්‍ය දැනීම
- 12 ගිණුම්කරණය - 1
- 12 ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය
- 12 ආර්ථික විද්‍යාව

සියලු ම ශ්‍රේණි සඳහා කෙටි සටහන් සහ ප්‍රශ්න පත්‍ර පොත් අප සතුව තිබෙන අතර, මෙම ඕනෑම ග්‍රන්ථයක් වට්ටම් සහිත ව ඔබේ නිවසට ම ගෙන්වා ගත හැකි ය.